

N.Y.
LEIDŽIJA
IR
REDAKCIJŲ
KALBŲ

Teodora Minstabaš
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTeka

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII

Rugpjūtis - August 4, 1977

Nr. 30

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Chicagos Lietuvių Moterų Klubo delegacija, įteikusi senatoriui Robert Dole peticijas su 20,000 parašų, prašant JAV vyriausybės dėti visas pastangas išlaisvinti Nijolę Sadūnaite iš tremties ir įkalinimo. Nuotraukoje iš kairės: Stasė Semėnienė, peticijų komiteto narė, sen. Bob Dole, Leontina Dargienė, klubo vicepirm. ir Marija Krauchunienė, klubo sekretorė. Peticijų komplektas įteiktas ir Baltiesiems Rūmas. Tikimasi, kad greitai laiku bus galima įteikti dar vieną komplektą peticijų JAV ambasadoriui prie Jungtinių Tautų Andrew Young.

KATALIKŲ PADĖTIS OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Paryžiuje leidžiamas lenkų žurnalas *Kultura* 1977 birželio laidoje paskelbė dr. Jozef Mirski'o straipsnį "Katalikų padėtis Sovietų Sąjungoje". Autorius sako, kad padėtis už geležinės uždangos vis dar nėra pakankamai žinoma laisvajame pasaulyje. Tikisi, jog jo pastabos, paremtos asmeniškais stebėjimais ir pasikalbėjimais bekeliaujant po SS, bus naudingos. Jis apžvelgia Lietuvą, Latviją, Baltarusiją ir Ukrainą. Būdamas lenkas, ypatingą dėmesį skiria lenkų mažumai tuose kraštuose — apie tai rašo antroje straipsnio dalyje.

Apžvalgą apie Lietuvą pradeda taip:

"Dėl per amžius čia sukurto tvirtos Bažnyčios struktūros, stipraus tikėjimo ir patriotizmo — tiek lietuvių, tiek ir lenkų — Lietuva turi palyginti didžiausią religinės laisvės laipsnį SS teritorijoje. Jai išlaikyti, net praplėsti, reikia tikinčiųjų ir didelės dvasi-

ninkų daugumos tvirtos laikysenos".

Kaip pavyzdį, autorius duoda faktą, kad 1976 sovietų valdžia į Kauno Dvasinę seminariją leido priimti 20 kandidatų klierikų (iki tol buvo numerus klausus iš 5 kandidatų). Autorius teigia, jog toks netikėtas leidimas duotas dėl to, kad pastaraisiais metais Lietuvoje pradėjo veikti pagrindžio Dvasinė seminarija su apie 30 klierikų. Pripratę absoliučiai kontroliuoti religinį gyvenimą Lietuvoje, sovietai negali pakęsti tokios slaptos seminarijos, kuri visiškai išsprukusi iš jų kontrolės. Tad ir leido į Kauno seminariją priimti 20 kandidatų su sąlyga, kad vyskupas uždarys tą slaptąją.

Kitas pavyzdys. Nežiūrint draudimo ir sunkių bausmių, Lietuvoje gaminamos devocionalijos. Negalėdami slapta gamybai padaryti galo, valdžios organai kreipėsi į bažnyčios hierarchiją, siūlydami

įsteigti tos rūšies gaminių fabriką. Fabrikui vadovauti pavesta Vilniaus Žvėryno parapijos klebonui.

Tie pavyzdžiai rodo, kad užsispyrimas ir tvirta tikinčiųjų laikysena gali šį tą laimėti.

Nors ir atlikdama svarbų vaidmenį, Kauno Dvasinė seminarija toli gražu nepajėgia aprūpinti kunigais visų Lietuvos parapijų. Seminarija sovietams yra lyg reklama "tariamoms religinės laisvės Lietuvoje". Todėl prieš kurį laiką vyskupas Paviolis kėlė mintį seminariją uždaryti ir taip išmušti iš sovietinių rankų ginklą jų propagandai. Pasiūlymą valdžios organai atmetė. Pagal Vilniaus arkivyskupijos administratorių kun. Krivaitį, dabar esamam (toli nepakankamam) dvasininkų skaičiui vien tik Lietuvoje (nekalbant apie Baltarusiją, Ukrainą ir kt.) išlaikyti, seminarijoje turėtų būti 120 studentų, kai tuo tarpu tėra 40. Dabar iš Vilniaus arkivyskupijos

'SLAPTAS' KARAS

Su viešu tikslu išnaudoti priešą sumišimą

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Izraelio ministerio pirminko Menachem Begin viešnagė Washingtonė gali būti laikomo jo asmeniniu triumfu. Dar visai neseniai laikytas 'radikaliu dešiniuoju', jis savo šypsena laimėjo liberalių Amerikos žydų simpatijas, vien New Yorke jie sudėjo 13 milijonų dolerių. Prezidentas Carteris su juo privačiai, be liudininkų, kalbėjo si pusantros valandos ir viešai neminėjo savo reikalavimo sukurti Palestinos arabams nepriklausomą valstybę ...

Prieš tai Beginas aiškino, kad į Washingtoną nuvešias 'slaptą' taikos planą, kurį atskleis tik po pasikalbėjimo su Carteriu. Po vizito Baltuosiuose Rūmuose, jis spaudos atstovams pareiškė kad jo 'slaptas' planas yra taikos derybos su Izraelio priešais, nes kiekvienas karas normaliai pasibaigia taika. Derybose, kurios eventualiai galėtų prasidėti spalio 10 dieną Ženevoje, derėtis galima būtų apie viską. Po konferencijos atidarymo specialios komisijos, kaip pvz. egiptiečių-izraelitų, siri-jiečių-izraelitų ir pan., galėtų aiškintis konkrečias taikos sąlygas. Derėtis, tačiau, Beginas atsisako su Palestinos išlaisvinimo organizacija (P.L.O.), nes ji iki šiol aiškina, kad siekia Izraelio sunaikinimo, atseit, nėra ko ir kalbėtis.

Kodėl Beginas gali tikėtis, kad jam pasiseks tai, kas per 29 metus nepasisekė kitom Izraelio vyriausybėm? Atsakymas yra toks, kad du pagrindiniai Izraelio priešai - Egiptas ir Sirija - ne tik dabar, bet dar kokius penkis metus negalės kariauti. Kaip žinia, Egipto nesutariai su Libija pasiekė tokio laipsnio, kad prieita prie didesnio masto susidūrimų. Egiptas yra apsiginklavęs sovietų ginklais, bet santykiams su sovietais pašlijus, jie net už dolerius atsisakė parduoti Egiptui ne tik ginklų, bet ir atskirų dalių bei amunicijos. Saudi Arabija yra pasižadėjusi Egiptui padėti apsiginkluoti finansiškai, taigi pinigų jis turi, bet reikiamų dalių ir amunicijos Egiptas tik mažais kiekiais gauna iš Kinijos, Sirijos bei Irako. Tuo tarpu Libija turi labai didelį sovietinių ginklų

perteklių - 1,300 tankų, tačiau paruoštų jiems igulų turi tik dviem šimtam tankų. Panaši proporcija esanti ir lėktuvams. Padėtį komplikuoja dar tas faktas, kad Libijoje dirba apie 200,00 egiptiečių. Jų atšaukimas labai apsunkintų Libijos ūkį, iš kitos pusės jie sudaro lyg ir įkaitą Libijos valdovo Gaddafi rankose.

Kitas pagrindinis priešas Sirija yra keliems metams užimta Libano tvarkymu ir už tat kariauti negali. Bet ar negalėjimas kariauti būtinai turi vesti prie taikos? Lietuva neturėjo diplomatinį santykių ir formalės taikos su Lenkija 19 metų! Ko gero, tokia padėtis būtų ir ilgiau užtrukusi, jei ne pasaulinio karo išvakarės. Ar padėtis Artimuosiuose Rytuose šiaudien yra tokia, kad Izraelis, kaip Lenkija mums savo ultimatumu, galėtų padiktuoti savo taiką kaimynams?

Newsweek užklausti, Sirijos prezidentas Assad ir Jordanijos karalius Hussein sutiko, kad šiuo metu Izraelis nieko padaryti negali, tačiau Begino planą vis dėlto atmetė pabrėždami, kad raktas į taiką yra palestiniečių likimas. Sunku tikėtis, kad daugiau sukalbamas būtų Egipto prezidentas Sadat, kuris namuose turi kovoti netik su kairiųjų, bet ir dešiniųjų opozicija. Sakoma, kad jo padėtis yra taip pašlijusi, kad sovietai tikisi jo nuvertimo kiekvienu metu.

Dėl viso to Beginas gali šypsotis. Jo priešai negali jam padiktuoti taikos. Blogiau, kad jie neturi intereso ir sutikti su Begino sąlygom. Time išpėja, kad jei Ženevoje niekas neišeis, viena iš 'baisių alternatyvų' būtų penktas Artimųjų Rytų karas.

Atrodo, kad vienintelė galybė, kuri gali priversti Beginą padaryti patrauklius pasiūlymus arabams yra tik Jungtinės Amerikos Valstybės. Būdamas tokios nuomonės ir londoniškas Economist samprotauja, kad Beginas nepasiekis taikos 'unless Mr. Carter starts pushing, hard'. Kol kas neatrodo, kad Carteris iš tikro būtų Beginą rimtai paspaudęs. Kiekvienu atveju, Beginas grįžęs iš Washingtono pasiūlė savo ministerių kabinetui formaliai įteisti tris žydų naujokynus okupuotame vakariniame Jordano pakraštyje, kurį izraelitai užėmė per 1967 m. karą. Valstybės Sekretorius Vance dėl to pareiškė 'gilų nusivylimą' ...

esančių 40 parapijų, tik 19 (mažiau nei pusė) turi kunigus.

(Nukelta į 2 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Giscard kritikos atgarsiai - ką reiškia 'nesikišimas į vidaus reikalus. — Sovietai pataikauja Vokietijos liberalams.

Prancūzijos prezidento Giscard d'Estaing pasikalbėjimas su Newsweek, kuriame jis kritikavo Carterį (žiūr. 'Pašlijusi taika' pereiname Dirvos nr.) susilaukė idomaus aido Europoje. Kai kas pasikalbėjime įžiūrėjo Giscard pastangas įvairyti kylančią tarp JAV ir Vakarų Vokietijos, nes prancūzas teigė, kad tokios pat nuomonės esąs ir Vokietijos kancleris Schmidtas, kuris tuo laiku pats viešėjo Amerikoje. Dėl to londoniškis The Times rašo: 'Jei Giscard d'Estaing iš tikro yra susirūpinęs 'Europas vieninga nuomone', jis turėtų žinoti, kad tokie bandymai supykinti JAV su Vokietija, neveda prie to tikslo ... Dauguma Europos vyriausybių laiks nuo laiko turi nuomonių skirtumų su JAV, bet tik prancūzai juos tuo būdu (per interview) sistematiškai paskelbia visam pasauliui.'

Ir dalis pačios Prancūzijos spaudos nesutinka su savo prezidentu. Pvz. gaulistų La Nation, kuris paprastai pritaria kiekvienam nepriklausomam savo vyriausybės pareiškimui, šį kartą aiškina: 'Reikalas sukasi ne apie tai, ar Carteris sukompromitavo detentės eigą ar ne, bet apie tai, ką reiškia isikišimas į kitų vidaus reikalus'. Jei Prancūzija protestavo dėl 6 prancūzų gimnazijos mokytojų ištėrimo, tai nebuvo isikišimas į sovietų vidaus reikalus. Jei Prancūzijos vyriausybė tada buvo teis, tai kodėl Jimmy Carter turi būti neteisis? Ir jei taip, tai kas?'

Apie tai samprotauja ir kraštutinių kairiųjų, Jean-Paul Sartre įsteigtas, Liberation: 'Ką Giscardas pasakė, ir tai tik Brežnevo naudai, nieko neturi bendro su Hel sinkio susitarimu, kurį pasirašė abu kraštai. Čia isikišimas' suprantamas kaip tiesioginis subversyvinis elementų rėmimas. Savaimė aišku, kad tie, kurie reikalauja žmonių teisių Sovietų Sąjungoje, nieko neturi bendro su tokiais elementais, net ir turint galvoje, kad toks pasisakymas sovietinėje santvarkoje laikomas subversiniu. Kas sutinka su sovietų argumentacija, pritaria totalizmui. Toks praktikuoja ne 'isikišimą', bet talką.'

Grižtant prie kanclerio Schmidto pažiūrų, reikia pastebėti, kad - nors jis laiko Carterio per ryškų žmogaus teisių akcentavimą politine klaida - jis jos nelaiko kliūtimi geriems amerikiečių-vo kiečių santykiams. Pagal Hamburo Die Welt, kancleris iš viso vengia kalbėti apie 'human rights', jis vartoja 'basic rights' terminą. Oficialiame komunikate bu-

vo pasiektas kompromisas, ten kalbama apie BASIC HUMAN RIGHTS. Per ABC televiziją, kancleris pareiškė, kad daugiausia, ko jis tikisi savo gyvenime dar pasiekti, yra ne 'geležinės uždangos' pašalinimas, bet tik įtaisy mas joje durų, kurias būtų galima atidaryti iš abiejų pusių.

Paminėjus vokiečių-sovietų santykius ... Aplamai imant, jie buvo gerokai atšalę sovietams nenorint įtraukti Vakarų Berlyną kaip Vokietijos dalį į susitarimus dėl techninio, teisinio ir kultūrinio bendradarbiavimo. Be to, stabdžiu Brandto pradėtoje detentes 'ostpolitikai' buvo laikomas V.Vokietijos užsienio reikalų ministeris Genscher, priklausęs liberalų partijai. Sovietai, kurie labai bijo vokiečių prisidėjimo prie Carterio žmonių teisių garsaus linksniavimo, Genscherį, jam pereitą mėnesį besilankant Maskvoje, labai iškilmingai sutiko. Jį priėmė dviejų valandų pokalbiui pats Brežnevas, o Gromyko, pagal Der Spiegel, pakėlė taure ne tik už 'bendravinimą', bet ir 'draugystę'. Mat, sovietai skaičiuoja, kad Vokietijos socialdemokratai gali pralaimėti sekančius rinkimus, bet ir krikdėmai negausią daugumos. Tuo atveju liberalams ir toliau atiteks užsienio reikalų ministerio portfelis.

Prie ginčo dėl kalbėjimo apie žmonių teises naudingumo ar žalingumo ... Lenkija paleido ir laikraščiuose apie tai paskelbė visus suimtuosius už dalyvavimą 1976 m. riaušėse ir protestuose dėl maisto kainų pakėlimo. Paleisti ir tie intelektualai, kurie sudarė 'komitetą už darbininkų teises' kaltinamų gynimui. Tie buvo suimti š.m. gegužės mėn. Komitetas kalinamųjų darbininkų naudai buvo surinkęs apie 3 milijonus zlotų (\$150,000). Paleisti komiteto nariai žada ir toliau budėti 'teisėtumo ir socialinio teisingumo' sargyboje.

Grižtant prie Begino vizito Washingtonė ... The New Republic pranešimu, Beginas atsisakęs priimti atskiram interview Time vyr. redaktorių Hedley Donovan ne tiek dėl to savaitraščio laikysenos, kartais pakritikuojančios ir Izraelį, kiek dėl paaiškinimo, kaip turi būti ištarta jo pavardė. Pagal Time, Begin reikią tarti panašiai kaip 'Fagin', tuo tarpu iš tikro raidė 'e' Begino pavardėje yra visai trumpa, kaip žodžiuose 'peg' ar 'leg'. Kolumnistas Buckley prieš kurį laiką siūlė išsprendimui visų Izraelio problemų, priimti jį į Jungtines Amerikos Valstybes. Iš Begino laikyenos atrodo, kad turėtų būti atvirkščiai ...

Pagal tą patį laikraštį Carteris dar šiais (1977) metais norėjęs išspręsti Artimųjų Rytų problemas. Jis gavęs privačių patikimų iš Egipto prezidento Sadato ir Jordanijos karaliaus Husseino, kad jie padarys kai kurių nuolaidų Izraelio pripažinimo klausime, apie kurias ne vienas arabų vadas iki šiol nedrįso viešai ką nors pasakyti ... Vėliau jis panašiai norėjo gauti pažadą iš buvusio Izraelio min. pirm. Rabino, kad bus atiduota 1967 m. okupuota teritorija. Bet Rabinas atsisakė ką nors konkrečiau pasakyti, po ko Carteris viešai pradėjo kalbėti apie reikalą palestiniečiams turėti savo 'homeland'. JAV-Izraelio santykiuose prasi-dėjo krizė. Tiek Carteriui, tiek ir Beginui tačiau rūpėjo parodyti, vidaus politiniais sumetimais, kad iš tikro santykiai esą geri, kas jiems ir pasisekė, nors ir buvę kai kurių momentų, kada galima buvo tarp eilučių išskaityti nepasitenkinimą. Taip Carteris, pasidžiaugęs, kad Izraelis priėmė 66 vietnamiečius kurių ne vienas kraštas nenorėjo priimti, davė suprasti kad tokio elgesio verti ir arabų pabėgėliai iš Palestinos. Beginas į tai priminė tu 900 Vokietijos žydų likimą, kurie antrojo pasaulinio karo išvakarėse išplaukė iš Vokietijos tikėdamiesi išsikelti Kuboje. Kuba tačiau priėmė tik kelis, o likusiems visos Europos ir Amerikos valstybės uždarė savo duris. JAV pasiuntė net naikintoją, kad neleistų tam laivui prisiartinti prie JAV pakrančių ... Kai Carteris, pakeldamas tostą, aiškino, kad negalima daug

Katalikų padėtis...

(Atkelta iš 1 psl.)

Patyrę iš šen bei ten pravestų bandymų, kad tai nepatinka tikintiesiems, valdžios organai vis primygtiniau iš vyskupų reikalauja liturginių pakeitimų. Iš bažnytinės hierarchijos apklasinėjimų paaiškėjo, kad 80% kunigų yra prieš liturginius pakeitimus. Kaip autorius patyrė, už sutikimą įvesti liturginius pakeitimus, Lietuvos vyskupai reikalavo religinės spaudos, maldaknygių spausdinimo, progų naudotis radiju ir televizija. Tuo tarpu tas klausimas yra pakibęs ore.

Tarp Lietuvos kunigų nerimastį ir baimę kelia naujų vyskupų nominacija. Valdžios statomų kandidatų iššventinimas į vyskopus, yra laikoma didele klaida, kai yra tikrieji vyskupai, kuriems valdžia neleisdžia eiti pareigų — pavyzdžiui, vyskupui Steponavičiui. Laikoma, kad tokiu atveju geriau, jei dieceziją valdo kapitulos vikaras, negu nusileisti valdžios spaudimui. Paskirti vyskupą, kuris dvasininkų laikomas netinkamu, reikėtų kelti nesantaiką ir nusivylimą Bažnyčioje. Juoba, kad valdžios statomi kandidatai, kaip taisyklė, yra žemos moralės asmenys (konkubinatas, alkoholikai ir kt.), kurie paklusnūs ir atsidavę valdžiai. Apaštališkasis sostas, skirdamas vyskopus, būtinai turi skaitytis su visos dvasiškių, bet ne valdžios nuomone. Visi, su kuriais autorius ta tema kalbėjo, kartojo tokį prašymą.

Bendra nuomonė yra, kad KGB puikiai orientuojasi, kas dedasi Vatikane. Taip juokaujama: "Jei trys kardinolai susitinka Romoje ir paliečia kokį nors klausimą, tai kitą dieną Maskvoje KGB jau žino pasikalbėjimo turinį". Yra ir kita nuomonė — tam tikra Bažnyčios pagrindinės veiklos dalis yra išsprukusi iš policijos žinios bei kontrolės, bet, nepaisant to, visą laiką pa-

ilgiau atidėlioti lemtingų sprendimų, Beginas atsakė, kad 'turime suprasti skubotumą, tačiau kartu neužmiršti ir kantrybės.'

brėžiama, jog KGB yra vi-sažinanti.

Blogiausia padėtis Baltarusijoje. Autorius sužinojo, kad Gardine, kur yra 50,000 katalikų, per 1976 Kalėdas nebuvo laikoma nė vienerių mišių, nes vietinis kunigas buvo susirgęs. Iš 300 tuoj po II pasaulinio karo dirbusių kunigų, dabar liko 32 palieję ir senyvi dvasininkai.

Latvijoje yra Rygos Dvasinė seminarija su daugiau kaip 20 studentų. Iš Rygos, bet ne iš Kauno, jauni lenkų kilmės kunigai yra siunčiami į Ukrainą ir Moldaviją. Kunigai Latvijoje yra labiau įbauginti negu Lietuvoje. Neseniai kun. Grigorijui Kibulovui atimtas leidimas darbuotis kaip kunigui. Priežastis — per pamokslą išsireiškęs, kad mirtis viską sunaikins (reiškia, ir komunistus), mažai mergaitėi leidęs dalyvauti bažnytinėje procesijoje, į vieno parapijiečio klausimą, ar verta stoti į komunistų partiją, kunigas atsakė: "Jei nenori, kad tau galvą praustų, nestok".

Valdžios politika Ukrainoje yra tokia pati kaip Baltarusijoje. Tik žmonės yra kitokio būdo nei Baltarusijoje — drąsūs, pasiryžę, kovingi, ir jiems pavyko gauti 30 parapijų, net ir tokiose vietovėse, kur jų nebuvo prieš II pasaulinį karą.

(Elta)

PIPEFITTER JOURNEYMAN

Fully qualified journeyman, high hourly rate, many fringe benefits. Apply in person.

UNITED STATES
STEEL CORP.
CENTRAL FURNACES
2650 Broadway
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (30-39)

DIE MAKERS MACHINISTS

Day shift only. Good pay and fringe benefits.

ANCHOR TOOL & DIE
24631 GIBSON DR.
WARREN, MICHIGAN

(30-36)

MAINTENANCE PERSON

For Commercial Laundry
EXPERIENCED IN ELECTRICAL
AND PLUMBING
CALL

313-921-4129

MR. ZEMMOL
Equal Opportunity Employer (30-39)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

IŠSIGANDO PAVERGTŲJŲ BALSO

Liepos mėnuo vilioja į gamtą seną ir jauną. Po darbo kiekvienas skuba į upių, ežerų ar jūrų pakrantes, į parkus, miškus tikslu sustiprėti, naujų jėgų pasisemti. Bet ne tuo tikslu mūsų tėvynės Lietuvos gamta vilioja krašto žmones jos prieglobstin prieš 37 metus, kada liepos 11, 12 dienomis pačiam vidurnaktį, Lietuvos okupantams bolševikams dar nesusėjus per keletą savaitių nuo okupacijos pradžios įsistiprinti, bet stropiai iš anksto sudarius planus, įvyko pirmas pasikėsinimas prieš ne tik nepriklausomos Lietuvos priešaky buvusių asmenų, bet ir eilinių paskirų asmenų laisvę, tautinę sąmonę ir intelektualines jėgas.

Tą naktį iš ramaus poilsio žiuriai iš miego išplėšę ir į kalėjimus uždarę visoje Lietuvoje keletą tūkstančių įvairių politinių srovių ir šiaip aktyvesnių žmonių. Okupantai tikėjosi, kad šio pirmojo žingsnio jų teroro išgąsdinti gyventojai ramiausiai atliks pilietinę pareigą, iš baimės eidami balsuoti į liaudies seimą. Tačiau, jie labai apsiriko.

Lietuvis, būdamas iš prigimties ramus, bet nelinkęs vergauti, mylįs laisvę ir savo kraštą, kuris per 20 su viršum metų žadino jame tiek daug gražių gyvenimo vilčių, kėlė daug planų ir svajonių, nepakluso taip lengvai okupantui. Atsirado dar daugiau aktyvių kovotojų už savo tautos laisvę ir, tą istorinę vasarą patraukę iš namų gamtos prieglobsčio ieškoti, ne fiziniams atsigavimui ar kūrybiniam įkvėpimui, bet kovai su tautos priešu.

"Pavergtos tautos sūnau ir dukra, atėjo valanda apsispręsti, jog esi tikras lietuvis, o lietuvis geriau su tiks mirti, negu balsuoti už Lietuvos išdavikus..."

Tokio ir panašaus turinio atsišaukimų aktyvieji lietuviai platino Lietuvos žmonėms, besitartinant rinkimams į Liaudies seimą, 1940 m. liepos 14, 15 dienomis, o Lietuvos oficialus, tariamas gėdingas prisijungimas prie Maskvos liepos 21 d., kada Lietuvos laisvė buvo galutinai palaidota.

Nors okupantai įtakinesnius visuomenėje žmones uždarę į kalėjimus ir visą laiką gąsdino, jog kiekvienas nebalsavęs bus laikomas liaudies priešu, bet lietuviai nepabūgo grąsinimams ir, atėjus rinkimų dienai tik labai mažas skaičius balsavo, vos apie 16 — 18%, nors okupantai paskelbė, kad balsavo 95%. Būdinga, kad kandidatai į seimą buvo tik 79, kiek ir turėjo būti išrinktų ir juos visus turėjo teisę pasiūlyti tik komunistų partija, kurių tarpe dar ne visi buvo parsidavę Lietuvos pavergėjui. Tokių pavardes parinko žmonių suklaidinimui, jie deja, neturėjo jokio balso.

Prieš seimui susirenkant pirmojo posėdžio buvo varoma klatinga agitacija, Maskvai diriguojant įmonėse ir kitose susibūrimų vietose parsidavėlių pastangomis raginama siųsti liaudies seimui rezoliucijas, kad seimas prašytų Aukščiausiąją SSSR Tarybą priimti į Sovietų Sąjungos sudėtį, kaip sąjunginę tarybinę respubliką ir, kad Lietuvoje būtų įvesta jų konstitucija.

Komunistų agentai tas rezoliucijas atnešdavo jau paruoštas, paskaitydavo ir niekas negalėjo pareikšti protesto, nes buvo sekami ir po to be žinios dingdavo iš namų ar darbovietės, kartais artimiesiems nežinant ir nenujaučiant.

Atėjo ir liepos 21-ji diena — seimo pirmasis posėdis, kuris praėjo dar didesniu smurtu ir prievarta, neduodant balso pasisakyti jų pačių pastatytiems atstovams ir melagingai pranešant pasauliui, jog lietuvių tauta vienbalsiai paprašė priimti ją į Sovietų Sąjungos tautų šeimą.

Šis nepaprastai škaudus įvykis kiekvienam lietuviui, pavergtam krašte ar laisvam pasauly gyvenančiam dar neatitaisytas iki šios dienos. Tačiau pavergtasis lietuvis net po 37 metų dar neparsidavė okupantui ir ten užaugusios bei subrendusios jaunosios kartos tėvynės pavergėjas nei kalėjimu nei Sibiro darbams trėmimu nepajėgia perauklėti,

LTSR "Užsienio ministeris" Vytautas Zenkevičius visa kuo kontrastuoja LTSR "prezidentui" P. Griškevičiui. Sneiškaus sosto įpėdinis vis labiau tunka ir darosi nepaslankus, o jo "užsienių reikalų ministeris" Vytautas Zenkevičius vis judresnis ir smarkesnis. Kaip operinis Figaro: Zenkevičius čia, Zenkevičius ten, Zenkevičius aukštai, Zenkevičius žemai.

Neseniai matėme jį New Yorke, kur Maskvos malonė įkišo jį į SSSR delegacijos sudėtį. Šiomis dienomis tas Figaro išoko į sovietinės "Novosti" agentūros "press release". Vladimiras Brodetsky, SSSR ambasados informacijos departamento "darbuotojas", zerakso būdu išsiuntinėjo "visiems, visiems" fantastiškus Zenkevičiaus pranešimus apie okupuotos Lietuvos "gerbūvį".

Nedaug "informacijų" suteikė Zenkevičius. Tik 65 eilutes, bet melo iš tų eilučių gali būti keli prekiniai vargonai. Tai geras būdas klaidinti nežinančius. Taip 1961 metais spalio 12 d. sovietinis "informacinis" veikėjas B. G. Gafurov, sukviėtas Maskvoj e diplomatinį korpusą "švietė" diplomatus apie sovietinio gerbūvio palaimą. Į tuos pat propagandinius kaliošus kiša savo judrias kojas mūsų Figaro-Vytautas.

V. Zenkevičiaus pamfletas skirtas kovai prieš "Pavergtųjų tautų savaitę, kurią tradiciniai skelbia Washingtono administracija. Tai "šaltojo karo" nuotai-

kaip nuolatos pats okupantas spaudoje dejuoja.

Išėivijoje mūsų ir kitų pavergtų tautų pastangomis JAV vyriausybė nuo 1959 m. liepos 3-čią savaitę kasmet skelbia Pavergtųjų tautų savaitę, kurią atžymi visa JAV spauda ir supažindina milijonus skaitytojų su tomis tautomis ir jų pavergėju Sovietų Sąjunga.

Bet priešą tai erzino ir šiemet jo nervai nebeišlaikė, nes Sovietų ambasada Washingtone išsiuntinėjo JAV spaudai ir "LTSR užsienių ministras" Vytautas Zenkevičius lietuvių spaudai, įrodinėdamas, kad pavergtuose kraštuose klesti laisvė ir gerovė, reikalaudami, kad JAV vyriausybė tokių savaitių daugiau neskelbtų.

Liepos mėnuo mūsų tautai liks amžiais istoriniu. Ir toks šiemetinis okupantų išpuolis demokratiniam krašte rodo, kad pavergtųjų kraštų išėivija dar labiau sustiprintų savo gretas ir vieningumą, kad atremti okupanto skelbiama pasauliui melą ir apgaulę.

(eč)

IŽULŲ VYTAUTO ZENKEVIČIAUS MELAI

kas atgaivinanti savaitę, skelbia SSSR ambasados paskleistas pamfletas. Tokiu būdu Maskva kišasi į JAV vidaus reikalus, reikalaujama panaikinti tai, ką JAV vyriausybė laiko savo iniciatyvos bei dispozicijos objektu.

Čia ir buvo patalkintas Zenkevičius kalbėti apie okupuotos Lietuvos visokeriopas "laisves", — esą nėra pavergimo, nėra priešpaudos SSSR ribose, nes ten laisvė, gerbūvis ir laimė!

Esą, blogai buvo prie "buržuazinio" režimo. 1930 metų dešimtmetyje, esą, iš Lietuvos išvyko darbo ieškoti į JAV ir Lotynų Ameriką... pusė milijono žmonių! Tačiau, bet kurios enciklopedijos daviniai nurodo, kad išvyko apie 40,000. Tai natūrali žmonių judėjimo, emigracijos - imigracijos, skalė. Juo labiau ji tokia nereikšminga, prisiminus, kad tai buvo žiaurios ekonominės depresijos metai.

Atidarymas pamfletą tokia klaidinimo salve, autorius tuoj pat nurodo, kad LTSR turi plačius kontaktus su užsieniu, klesti turizmas, kad Lietuvos gyventojai "naudojasi tomis pat teisėmis, kaip ir visi SSSR gyventojai".

Lietuvoje buvo žmonių judėjimo laisvė, imigruoti, emigruoti, o SSSR yra atskirta nuo laisvojo pasaulio geležinės uždangos, Berlyno sienų, mirties zonomis. Tūkstančiai knygų ir iludytojų apie tai byloja, o "LTSR užsienio reikalų ministeris" ketina sugriauti faktus keliomis savo eilutėmis! Jeigu tokia žmonių judėjimo laisvė, kodėl neišleidžiama komp. Jurgučio žmona? Kodėl daug šeimų perskirtų. Kodėl reikia per žymesnius JAV politikus kovoti dėl eilinio žmogelio išvykimo iš LTSR ir SSSR? O, štai, SSSR ambasados pamfletas skelbia:

"A Lithuanian may live wherever he wishes and has the full freedom of movement". Įžulų, pilnaviduris melas!

Zenkevičius meluoja, kad LTSR gyventojų namų privatiškumas saugojamas įstatymo. Kraty, įsiveržimų į butus, areštų, trėmimų faktai byloja ką kitą. Užtenka paimti ir pasklaidyti puslapius šimtų tam reikalui skirtų knygų, ir aukų vardai bei datos sutriuškins į šipulius Zenkevičiaus melus. Vien tik tikinčiųjų persekiojimas sudaro šurpiaušią nepakantumo paveikslą. Todėl Zenkevičiaus tvirtinimas: "Citizens are guaranteed freedom of speech, and conscience, freedom of assembly and demonstrations..." yra tikras pasityčiojimas iš faktų. Vienpar-

tinės, diktatūrinės sistemos slėgtyje kaip tik tokių teisių ten pavaldiniai ir neturi. Viskas po KGB žvalgyba. Negalima leisti spausdinių, nei rinktis mitingams, nei turėti bei reklamuoti savo pasaulėžvalgų, jeigu jos kaip nors susikerta su "marsizmo-leninizmo mokslu". Jeigu Zenkevičius norėtų įrodyti savo tvirtinimus, teatsako: ar gali SSSR pavaldiniai prenumeruoti užsienyje ką nori? Lietuvoje skaityti emigracinę spaudą, bendradarbiauti joje, platinti tokią? Jeigu tai LTSR teritorijoje yra nusikaltimas, apie kokią "sąžinės laisvę" tralialiuoja "LTSR užsienio reikalų ministeris".

Zenkevičius giriasi, kad Lietuvoje yra vertimų iš kapitalistinių kraštų autorių darbų, kad užsienio menininkai lankosi ir turi pasirodymų. Bet jis nesako, kodėl emigracinių autorių, tik keli tepasirodė "Vagos" programoje? Jis neatidengia fakto, kad meno žmonės SSSR yra paprasta valstybinė propagandinė mašinerija. Sumokėjo ir vaidink, o apie repertuaro kryptį užsišliaupk!

Kalbėti apie pensiją, kurios mokamos kolūkiuose, atrodo, net Zenkevičiui nepatogu. 25 ar 30 rublių mėnesiui... Kas nesupras, kad tai nėra pensija, bet lėtas badmiriavimas. Tad Zenkevičius tik užsimena, kad pensijos mokamos, bet palieka tą pavojingą propagandai faktinę medžiagą.

Už tat autorius narsus kalbėdamas, skaičiais, apie tai, kad dabar mėsos ir pieno produktų gaminama triskart daugiau, kaip kad buvo gaminama "prie buržuazinio režimo"! Sovietinės statistikos skaičiai nerodo, kad žmonių maitinimasis pagerėjęs. Anaip tol, mėsos Lietuvoje stokoja. Yra dienų, kada žmonės privalo nevalgyti mėsos! Prie maisto krautuvų eilutės diskvalifikuoja Zenkevičiaus poringės. Maisto visoje SSSR teritorijoje vis trūksta ir trūksta. Kolchozinė sistema žudo menką maisto produkciją. Utopijos Zenkevičius nepavers realybe. Tik statydamas naujus Potiomkino kaimus Zenkevičius suteikia propagandinę "apdailą" sovietiniam "gerbūviui". Tik žmonių išradin-gumas ir sumanumas, ir kolchozų "privatininkų" sklypeliai, ir grūdų importas iš kapitalistinių užsienių, gelbėja sovietinę viešpatiją nuo tikro bado.

Postringaudamas apie laisvąjį visiems mokslą, Zenkevičius garbina kaip tik sovietinę tokio mokslo sistemą, nežinodamas, kad visur dabar iki tam tikro lygio mokslas teikiamas ne-

(Nukelta į 4 psl.)

Diplomatijos paraštėje (18)

Vaclovas Sidzikauskas

Ižulūs melai...

(Atkelta iš 3 psl.)

mokamai, mokslas privalomas. Bet SSSR-e aukštesnis ir aukštasis mokslas prieinamas tik tai tiems, kas veikia prodiktatūrinėje Kom-somolo organizacijoje, kuri gamina kandidatus Kom-partijai. Jeigu jaunuolis galvoja kitaip, jam mokslo galimybių nėra. Kad ir kaip talentingas nebolševikiškai galvojęs jaunuolis diktatūrinės sistemos nusmerktas likti be mokslo.

Veršio džiangsmo pagautas Zenkevičius gieda glori-jas padidėjusiai Lietuvos teritorijoje pramonei, už-miršdamas, kad ta pramonė skirta politikai bei Lietuvos rusifikacijai. Steigiamieji stambūs industriniai kombinatai ir masėmis atvežami "specai". Jie privilegijuoti. Jie sudaro rusifikacijos pagrindą. Jeigu tokiais tempais ir toliau varys "specų" importą, etnis Lietuvos gyventojų povaidis bus toli gražų ne lietuvių naudai. To jau pasiekiama Latvijoje ir Estijoje. To siekiama Lietuvoje. Tada nebebus reikalingi ir vyriausybės nariai, kurie, nors ir klusnūs kvislingai, bet lietuviškos kilmės. Tad jų postus užims "specai" iš kitur.

Baigdamas savo pamfletą melus Zenkevičius ir vėl riktelėja prieš JAV kongresą, prieš Eisenhowerį, prieš "Pavergtųjų tautų savaitę". Tai, esą, "šaltojo karo" liekana. Ją privalu panaikinti, nes prieštaraujanti Helsinkio sutarties dvasiai. Pavergtųjų tautų savaitė demaskuoja okupacinę prievartą bet kur pasaulyje. Šiuo atveju ant vagies kepurė dega. Stverdamasis už savo kepurės Zenkevičius parodė, kad SSSR stovi gretoje tų, kam naudinga tyla apie vergiją ir prievartą. (s.pr.)

vybė turi kandidatą į Ministerio Pirmininko vietą, jis man atsakė, kad kariuomenė ir jis pats norėtų, kad naujai vyriausybei vadovautų Antanas Merkys. (Bus daugiau)

Teisinės išeities ieškant

Vyriausiam Kariuomenės štabe pirmiausia sutikome adv. Stasį Šilingą, buvusį drauge su mumis Demokratinės Tautos Laisvės Santaros nariu. Paklaustas kokie yra sukilėlių planai, jis pasakė, kad jam esą pavesta suredaguoti specialus Vyriausybės žinių numeris, kuriame bus paskelbta, kad Prezidentas Kazys Grinius ir Mykolas Sleževičiaus Ministerių Kabinetas esą atstatyti, taip pat būsianti paskelbta naujos valdžios sudėtis. Šilingui pastebėjome, kad jų pasirinktas kelias primintų Pietų Amerikos respublikų dažnai vartojamus valdžios pakeitimo metodus. Nekonstitucinei, perversmo keliu sudarytai vyriausybei, reikėtų gauti kitų valstybių pripažinimą; be to, turint galvoje Lietuvos-Lenkijos konfliktą, tai galėtų pastatyti į pavojų pačią Lietuvos valstybės nepriklausomybę. Šilingas pradėjo plūsti Seimą ir seiminę santvarką. Jam atėję, kad Seimas, nežiūrint visų netobulumų, yra tautos politinė mokykla ir atimant tautai seimą, jai daroma žala ir pavojus ją nupolitinant. Šilingas tuomet mūsų paklausė, kokią išeitį mes siūlome. Vyriausybės pakeitimą atstatyti į teisinę vėžes, atsakėme, nurodydami į Lenkijos pavyzdį. Tų pačių metų gegužės mėn. 12 d. Pilsudskis buvo padaręs karinį perversmą Lenkijoje, kuris betgi buvo veikiai legalizuotas pagal Lenkijos valstybės konstituciją. Šilingas sakėsi netikintis, kad tai būtų įmanoma padaryti pas mus, nes "kita pusė" nenorės su sukilėliais kalbėtis. Visi trys nuėjome į kambarį, kuriame buvo A. Smetona, A. Voldemaras, A. Merkys, pulk. P. Plechavičius. Gretimam kambarielyje matėsi kun. Mykolas Krupavičius, dr. Leonas Bistras, dr. Kazys Ambrozaitis. Šilingui atpasakojus mūsų pasikalbėjimą ir pasiūlius prašyti mudu su Skipičiu pabandyti vyriausybės pakeitimą įstatyti į konstitucinius rėmus, susirinkusiųjų buvo paprašyti tarpininkauti tarp sukilėlių ir prezidento K. Griniaus bei jo vyriausybės. Mūsų užduočiai palengvinti, mums buvo išrašytas leidimas važinėti draudžiamu laiku, duotas automobilis ir palydovas kapitonas Slapšys.

Atvykę į Prezidentūrą jos prieškambarielyje radome sukilėlių pastatytą sargybą. Prezidentas Grinius tuoj mus priėmė savo kabinete. Aptarę sukilimo sudarytą padėtį ir priėję išvadą, kad šimtams karininkų esant užangažuotiems per-

versme, buvusios padėties atstatymas yra negalimas be kraujo praliejimo ir be to labai problematiškas, siūlėme tokią išeitį: M. Sleževičiaus Ministerių Kabinetas atsistatydina, o prezidentas paveda sudaryti naują vyriausybę sukilėliams priimtina asmeniui. Užsieniui gi paskelbiame, kad kariuomenei paspaudus, pasikeitė Lietuvos vyriausybė. Prezidentas Grinius pasilieka savo pareigose, taip pat ir Seimas. Tuo būdu, bent formaliai, būtų atstatyta konstitucija.

Prezidentas Grinius pasakė mums, kad jis jau seniai siūlęs valstiečiams liaudininkams sudaryti koaliciją su ūkininkų Sąjunga, nes koalicija su social-demokratais, tų laikų Lietuvos sąlygomis, esanti negyvenimiška. Jis sakėsi sutiktu su mūsų pasiūlytu sprendimu, jei gautų savo partijos, atseit Valstiečių Liaudininkų Sąjungos pritirimą, ir jei M. Sleževičiaus Ministerių Kabinetas nutartų atsistatydinti pats savo valia, o nebūtų sukilėlių nušalintas ir kad visi perversmo naktį suimtieji vyriausybės nariai būtų paleisti laisvėn.

Iš Prezidentūros nuvykome pas vieną įtakingiausių Valstiečių Liaudininkų šulį, prof. V. Lašą. Jis, po ilgesnio pasikalbėjimo, mūsų planui pritarė. Kitų Valstiečių Liaudininkų lyderiu nebuvo galima surasti, nes jie buvo išsislapstę.

Sugrįžę į Vyr. Kariuomenės štabą paprašėme sukilėlių vadovybės mums leisti pasikalbėti su Ministeriu Pirmininku M. Sleževičium. Atskirame kambarielyje su juo turėjome ilgesnį pasikalbėjimą. Išnagrinėjus sukilimo sudarytą padėtį, M. Sleževičius sakėsi sutiktu atsistatydinti, tačiau su sąlyga, kad suimtieji vyriausybės ir Seimo prezidento nariai būtų tuoj paleisti ir, kad savo nutarimą atsistatydinti, ar neatsistatydinti, Ministerių Kabinetas galėtų padaryti būdamas laisvas. Smetona, Voldemaras, Merkys ir Plechavičius su M. Sleževičiaus sąlygomis sutiko, tik pasiūlė saugumo sumetimais, Ministerių Kabinetai posėdžiauti čia pat, Vyriausiam Kariuomenės štabe.

Mykolui Sleževičiui sutikus, tą patį vakarą čia susirinko posėdžio visi buvę suimti ir štabe laikomi Ministerių Kabineto nariai ir Seimo pirmasis vicepirmininkas inž. Steponas Kairys. Posėdyje nedalyvavo Krašto Apsaugos Ministeris pulk. Juozas Papečkys ir Finansų Ministeris Albinas

Rimka, kurie buvo spėję pasislėpti pas draugus.

Perversmo vadų aš buvau įgalintas pranešti susirinkusiems posėdžio, kad jie yra laisvi, gali laisvai posėdžiauti ir laisvai tartis ir, kad tik jų pačių saugumo sumetimais, jie prašomi posėdžiauti Vyriausiojo Kariuomenės štabo būstinėje ir tą naktį dar čia praleisti. Susirinkusieji su tuo sutiko.

Pradėjęs posėdį Ministeris Pirmininkas mane paprašė suglaustai referuoti padėtį ir mano turėtus pasikalbėjimus su Prezidentu K. Griniu ir su perversmo vadais. Po to sekė paklausimai ir pasisakymai. Iš jų buvo aišku, kad visi posėdyje dalyvavusieji sutiko atsistatydinti, tik vieni jų tai pareiškė visai aiškiai, kiti kiek abejodami ir keldami principinius klausimus. Principiško kietumo ypač rodė Seimo pirmasis vicepirmininkas Steponas Kairys. Perversmo vadovybė kitame kambarielyje nekantriai laukė nutarimo. Posėdžiui gerokai užsitęsęs, nes buvo norima išsiaiškinti ar, ir kokia, yra galimybė pirmąsias padėčiai atstatyti, prasivėrė durys. Pulk. P. Plechavičius iškviestą mane iš posėdžio ir manęs prašė pranešti Mykolui Sleževičiui ir jo kolegoms, kad jei nebus tuoj padarytas nutarimas, visi bus išvežti į Alytų dar tą pačią naktį ir kad jis, kaip perversmo vadas, nesiima atsakomybės už jų saugumą. Man tai perdavus posėdžiausiems, diskusijos buvo nutrauktos ir visais balsais buvo priimtas nutarimas atsistatydinti. Čia pat buvo pasirašytas atsistatydinimo raštas ir man įteiktas, kurį nunešiau į kambarį, kuriame buvo A. Smetona ir P. Plechavičius. Jie manęs prašė tęsti tarpininkavimą iki bus sudarytas naujas Ministerių Kabinetas. Kai aš paklausiau A. Smetonos, ar perversmo vado-

Jam tyla apie blogį yra "gera byla". Bet laisvajam pasauliui Pavergtųjų tautų savaitė yra reikalinga. Tai laisvojo pasaulio sąžinės balsas, kad ant žemės planetos dar daug sunkių problemų; kad dar nėra laisvės, nei asmeninės, nei valstybinės, šalyse, kurios SSSR ginklo jėga pajungtos Maskvos kontrolei.

Pats šio Zenkevičiaus pamfletas paskelbimo faktas (per SSSR ambasadą) įrodo, kiek "nepriklausomumo" ir "savistovumo" turi LTSR "užsienio reikalų ministeris" ir kieno duoną jis valgo.

MACHINIST

(JOURNEYMAN)

Layout, setup and operate machine tools, perform miscellaneous work as required for plant maintenance work or construction. High hourly rate, rotation shift and many fringe benefits.

UNITED STATES STEEL
CENTRAL FURNACES2650 Broadway
Cleveland, OhioAn Equal Opportunity Employer
(30-39)

ELECTRICIAN

Fully qualified journeyman to inspect, repair, install and wire AC and DC apparatus, devices and circuits of any voltage for plant maintenance. High hourly rate, rotating shifts and many fringe benefits. Apply in person.

U. S. STEEL CORP.
CENTRAL FURNACES2650 Broadway
Cleveland, OhioAn Equal Opportunity Employer
(30-39)

RAPIDLY EXPANDING California tube mill has excellent immediate opportunities for:

MAINTENANCE
ELECTRICIANS

With experience in high frequency resistance welding, high frequency heating application, and D. C. drives including controls.

MAINTENANCE MECHANICS With experience in maintenance of tube rolling mills and supporting equipment.

Salary open, depending on experience and qualifications.

WIRE, WRITE OR CALL:

WESTERN TUBE CONDUIT CORPORATION
2001 East Dominguez St.
Long Beach, Calif. 90810
(213) 537-6300

All information submitted will be treated confidentially.
(30-32)

THE MOORE CO. INC., MANUFACTURER OF SMALL HAND TOOLS, IS NOW INTERVIEWING PERSONS FOR THE FOLLOWING SKILLED CLASSIFICATION

**Class
A MAINTENANCE**
FOR 2ND & 3RD SHIFT
ALSO

**JOURNEYMEN
TOOL & DIE
MAKERS**
FOR 2ND SHIFT

These positions require industrial experience.

These positions offer competitive wage, shift bonus & TOTALLY COMPANY PAID fringe benefits which include:

9 PAID HOLIDAYS

PAID VACATION

GROUP INSURANCE ON EMPLOYEE AND DEPENDENTS RETIREMENT PLAN.

Springdale, Arkansas is located in center of Ozark Mountains of North West Arkansas.

CONTACT PERSONNEL
DEPARTMENT

MOORE CO. INC.
1609 N. Old Missouri Rd.
Springdale, Ark. 72764
Phone 501-751-8500

An Equal Opportunity Employer
(28-32)

FACTORY JOBS

Permanent openings for experienced workers.

**SHEET METAL
MAINTENANCE
SPRAY PAINT**

**BRAZING
ELECTRICAL
ASSEMBLY**

**\$4.50 per hour starting rate and good
working conditions.**

FOR INFORMATION AND APPOINTMENT CALL:

(314) 291-2394 or 291-2466

HUSSMANN REFRIGERATOR CO.
BRIDGETON, MO.

Hussmann is replacing production and maintenance employees who went on strike May 1, 1977.

An Equal Opportunity Employer M/F

KŪRYBA IR MOKSLAS

IŠ LIETUVIŲ FONDO TARYBOS POSĖDŽIO

LIETUVOS ISTORIJOS REIKALAI

VYTAUTAS KUTKUS

Š. m. liepos 10 d. Chicagoje, L. F. būstinėje, įvyko Lietuvių Fondo tarybos posėdis. Tiesiog nuostabu, kad iš 17 Lietuvių Fondo tarybos narių posėdyje dalyvavo net 14, nors ir karščiai siaučia Chicagoje, ir daugelis žmonių dabar atostogauja.

Tik 6 minutes pavėlavęs 11:36 val. ryto posėdį pradėjo ir jam pirmininkavo L. F. tarybos pirm. dr. Gediminas Balukas. Jis pirmiausia paprašė atsistojimu pagerbti ilgametį L. F. tarybos ir valdybos narį a. a. pulk. Antaną Rėklaitį, kuris labai daug prisidėjo prie L. F. augimo. Jis taipgi pasveikino neseniai dizertaciją apginusį L. F. tarybos sekretorių prof. dr. Joną Račkauską.

Lietuvių Fondo valdybos pranešimus padarė L. F. valdybos pirm. dr. Antanas Razma, talkininkaujant Jonui Kučėnui, Marijai Remienei ir Petriui Želviui. Valdyba prieš porą savaičių išsiuntinėjo apie 9,000 laiškų tiems lietuviams, kurie Lietuvių Fondui dar nepriklauso. Posėdžio dieną

Lietuvių Fonde buvo 4348 nariai, kurie įnešė 1,372,397.277 dol. Šiais metais į L. F. įstojo 81 narys, kurie įnešė 157,368.12 dol. Į šių metų sąmatą yra įtrauktas ir Jono Krukonio 125,502.01 dol. palikimas.

Investavimo komisijos pirm. Povilas Kilius šį kartą kalbėjo trumpai ir neparuošė mums jokių rinkos lentelių, tačiau jis kalbėjo gana viltingai, tikėdamasis, kad rinkos vertė šių metų gale pagerės.

Pelno skirstymo komisijos pirm. dr. Kazys Ambrozaitis pranešė, kad pelno skirstymo komisija nutarė pakeisti pelno skirstymo gaires. Nuo dabar po 30% pelno bus skiriama švietimo ir kultūros reikalams, 20% Lietuvių Fondo specialioms reikalingoms ir 20% visiems kitiems.

Pelno skirstymo komisija 1977 m. birželio 9 d. dalį 1977 metų pelno paskirstė sekančiai: šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungai, Pasaulio Lietuvių Sportinėms žaidynėms 1978 m. Toronte — 1,000 dol.; Lietuvių Meno Ansambliui "Dainavai" muzikinio veikalo "Kūlgrindos" partitūroms — 1,500 dol.; Lietuvių Moterų Dailininkių Draugijos parodos leidiniui — 1,000 dol.; Los Angeles LB Jaunimo Ansambliui, kelionei į Europą 1977 m. liepos mėn. — 1,000 dol.; Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikų išleidimui anglų kalba — 3,000 dol. ir Lituanistikos Institui, Lietuvos istorijos paruošimui per tris metus, kiekvienais metais skiriant po 5,000 dol. Viso paskirstyta 12,500 dol. Šiais metais tikimasi paskirstymui turėti apie 70,000 dol.

Lietuvių Fondo tarybos narys prof. dr. Jonas Puzinas yra Lietuvių Fondo paprašytas rūpintis Lietuvos istorijos paruošimu ir padarė tuo reikalu ilgesnį pranešimą, kuris tikiuosi bus įdomus ir Dirvos skaitytojams. Jis kalbėjo apie akademinio pobūdžio Lietuvos istoriją, Lietuvos istoriją angliškai, dr. Zenono Ivinskio Lietuvos istorijos pirmą tomą ir istorijos šaltinių leidimą.

Akademinio pobūdžio Lietuvos istorija, kurios parashymui finansuoti šiandien Lietuvių Fondo taryba jau užtikrino 15,000 dol., paruošiamieji darbai užbaigti. Joje tilps sekančių autorių paruošti šie skyriai: Jonas

Puzinas — Lietuvos proistorė; Juozas Jakštas — laikotarpis nuo Lietuvos valstybės iškėlimo (1219 m.) iki Lietuvos valstybės klestėjimų laikų (1377-1492); Simas Sužiedėlis — Lietuva didžiųjų reformų metu (1492-1569) ir Lietuva — diduomenės Respublika (1569 - 1697); Romualdas Misiūnas — valstybės irimo laikai (1697-1795); Dovidas Fainhauzas — Lietuva rusų valdžioje (1795-1914); Benediktas Mačiūka — Lietuva didžiųjų kaimynų okupacijoj (nuo 1940 m.) ir Jonas Dainauskas — teisės istorijos dalykų peržiūrėtojas. Tai įvairių Lituanistikos Instituto skyrių žmonės ir net ne Lituanistikos Instituto nariai. Lietuvos istoriją ruošia Lituanistikos Institutas.

Ši Lietuvos istorija bus apie 1,000 puslapių apimties. Visi rankraščiai turi būti paruošti iki 1978 m. lapkričio mėn. pabaigos. Visų skyrių redaktoriai sudaro redakcinę kolegiją, kuriai pirmininkauja Jonas Puzinas, o sekretoriauja Jonas Dainauskas.

Taipgi dr. Jonas Puzinas pranešė, kad Romualdas Misiūnas ruošia kolektyvinį dviejų tomų veiklą anglų kalba "A History of Lithuania". Kiekvienas tomas bus maždaug 350 puslapių.

Pirmas tomas apims proistorinę ir laikus iki 1815 metų. Numatomi autoriai, nes dar ne su visais galutinai susitarta: M. Gimbutienė, J. Ochmanskis (iš Poznanės), A. Kaminski, G. Lukowski (Anglija), R. Misiūnas, Cz. Milusz, K. von Loewe ir J. Palenski.

Antras tomas apims tautinį atgimimą ir laikus iki 1940 m. Numatomi autoriai: D. Fajnhauzas, A. Stražas (iš Haifos), A. E. Senn, V. Krivickas, J. Slavenas, L. Sabaliūnas, T. Remekis, V. Vardys, V. Mačiūnas, Tomas Venclova, A. Jurašai, M. Brakas, J. Beras (Tel Aviv), W. Sukienicki, Saulius Sužiedėlis ir B. Mačiūka. Istoriją numatoma paruošti per 5 metus.

Pagal prof. dr. Joną Puziną Zenono Ivinskio Lietuvos istorijos pirmas tomas, apimamas iki Vytauto Didžiojo mirties, yra jau beveik surinktas. Šį tomą, galutinai Z. Ivinskio neišbaigtą, papildė ir redagavo prel. Paulius Jatulis.

Gana įdomiai dr. Jonas Puzinas kalbėjo apie istorijos šaltinių rinkimą ir leidimą. Tuo klausimu buvo

V. GALDIKAS. „JURATĖ IR KASTYTIS“. MEDŽIO RAIŽINYS

VYT. ALANTAS

KĄ BYLOJA VANDENYNAS

Ramiai banguoja Vandenyne.

Laivelių baltos burės žaidžia kaip šokėjos
Ant jūros, nubarstytos saulės spindulių.
Girdžiu, kaip šaukia, pasislėpus už bangos,
Juratė savo mylimą Kastytį. —

Ir žiūriu, atsiskyrus viena burė plaukia gilumon...
O vakare, kai švelnios miglos slepia horizontą, —
Ir tulytėliai šnara bangos prie smėlėto kranto,
Girdžiu, tarytum iš gelmių ataidi
Aistringos glamonės dievaitės ir jūreivio
Iš gintarinių rūmų... O žuvytės plaukioja palangėm,
Smalsiai pažvelgdamos vidun...

Šiurpia banguoja Okeanas,
Lyg slankiotų paviršium šiurpuliai,
Ir skausmas žėistų jam krūtinę...
Girdžiu, kaip šaukia Eglė savo vyrą —
Žalčių karalių ir regiu, kaip kraujo putos
Aptaško kojas jai...

Kai santėmiai užkloja veidą Vandenyne,
Ir bangos apibarsto krantą sidabru,
Girdžiu ataidint giesmę vaidilučių
Nuo meilės dievės aukuro, kurs žybsi
Ant kalno pajūry.
Per kopas joja jaunas riteris šaunus, —
Jį lydi raiteliai eikliais žirgais.
Ir kai šventvagiškai Trakų Valdovas žengia į ramovę,
Staiga nutyla giesmės vaidilučių,
Ir Birutė — jauna, graži žemaitė, aukuro tarnaitė,
Pabala, kaip aušros migla.
Ir vėl šuoliuoja Viešpats Lietuvos
Su savo grobiu, atimtu iš Meilės Dievės rankų,
Bet savo širdį ir valdovės sostą
Dievų tarnaitėi atiduodamas už tai...

Rūstus Atlantas švokščia pasišiaušęs,
Lyg upės ašarų ir kraujo
Draskytų jo gelmes.
Per audrą, žaibus ir perkūnus
Girdžiu šaukimą laisvės iš tenai.
Bet kas tą šauksmą girdi?
Ant kranto džiaugiasi žmogėnas,
Kad jo name ramu viskas...

Cape Cod 1977 m.

tartasi su prel. P. Jatuliu
birželio 22-24 dienomis jam
lankantis Chicagoje.

Šiuo metu prel. Paulius
Jatulis galėtų paruošti du
tomus Babinovskio kodek-

so, papildant jį dar nauja
medžiaga.

Kanauninkas Matas Ba-
binovskis žemaičių vyskupo
Stanislovo Kiškio įsakytas
(Nukelta į 6 psl.)

NAUJOS KNYGOS

ŽEMAIČIŲ KANKINIAI

• ŽEMAIČIŲ KANKINIAI. Rainių miškelio tragedija 1941. VI. 24-35. Antroji laida. Išleido Hamiltono D.L.K. Algirdo šaulių kuopa, 48 Holton St., Hamilton, Ont., Kanada. Leidinys 68 psl., iliustruotas, kaina 3 dol.

Knygoje sudėta visa šios tragedijos istorija, liudininčių parodymai, dokumentų ištraukos, prisiminimai, nužudytųjų nuotraukos ir jų aprašai.

Lietuviškas gintaras pasaulio sensacijos spektre

RIMAS DAIGŪNAS

1944 metų pabaigoje Sovietų ordoms įsiveržus į Rytprūsius, Karaliaučiaus Albertinos universitetas susirūpino Universiteto gintaro kolekcijos likimu. Tai buvo didžiausia pasaulyje kolekcija. Tai buvo iškasenos iš Lietuvos pajūrio, vadina- moji "Juodkrantės kultūra", kurios eksponatai, 1100 gabalų iškastų prie Juodkrantės siekė iki 5000 metų senumo. Tai buvo drožiniai, kuriuose augalų ir vabzdžių, proistorės liekanų.

Viso Albertinos universiteto kolekcija siekė 100 000 gabalų.

Vokiečiams bėgant iš Rytprūsių, Universitetas supakavo tą gintaro rinkinį į dvyliką stambių dėžių ir išgabeno į Vakarus.

Galvota nuvežti kolekciją į Goettingeno Georgijos-Augustos universitetą, bet oro bombardavimų pavojuje, planas pakito. Gintaras buvo nuvežtas į žemutinę Saksoniją ir čia dėžės su gintaru nuleistos į druskos kasyklas. Taip bus saugiau,

galvojo lietuviško gintaro prievaizdos.

Jie, atrodo, apsiriko. Druskos kasyklose buvo sprogimų, vėliau gi buvo ir potvynis. Kasyklų saugykla buvo nepatvari ir nepatiki- kima. Gintaras buvo prarastas. Kasyklos nebeįren- giamos. 5000 metų senumo gintariniai drožiniai, ku- kuriuos padarė aiščių protėviai ant Baltijos jūros kranto, dingo kasyklos ka- tastrofoje. Savo laiku, de- vynioliktojo amžiaus pa- baigoje, gintaro drožinius iškasė prie Juodkrantės, tuo titulu "Schwartzort kultu- re", jie tapo žinomi archeo- logų pasauliui. Apie juos plačiau skaityti "Lietuvių Enciklopedijoje" t. X, psl. 86. Mūsų protėvių darbą iš- rovė tada iš melsvojo molio ir nukreipė į Karaliaučiaus universitetą. Be abejo jie priklauso mūsų protėvių buities bei kulto studijoms. Jie integraline lietuviškos archeologijos dalimi.

Ar visa tai žuvo Saksonijos druskos kasyklose?

Nežuvo. Šiais metais Goettingeno universiteto proistorės studentas atne-

šė į geologijos institutą ga- balus gintaro, kuriame glū- dėjo proistorės augalų ir vabzdžių. Jaunas vyras no- rėjo visa tai tyrinėti ir aiš- kinti. Tie gintaro gabalai buvo surasti Saksonijos druskos kasyklose. Gabalų amžius... 50 milijonų me- tų!

Tuč tuojau buvo supras- ta — tai 1944 metais ka- syklose paslėptų Karaliau- čiaus gintaro kolekcijos lie- kanos. Tai buvo ir taip il- gai dingę "Juodkrantės kul- tūros" drožiniai, Pabalti- jos proistorinių gyventojų kulto ir buities liudytojai.

Trisdešimt dviejus metus laikė tą neįkainojamą rin- kinį žuvusių. Visai pripuola- mai jis iškilo į dienos švie- są, nelyginant faraonų ka- pai ir jų mumijos.

Dar tiksliai nenustatyta — kiek objektų žuvo, kiek išliko. Bet kas išliko, sudaro nepaprastą vertę proisto- rei. Gintaro gabaluose, kaip gyvi, vabzdžiai, skraidę prieš 50 milijonų metų. Augalai, žydėję prieš 50 mi- lijonų metų. Mums gi itin brangūs yra gintaro droži- niai. Prieš 5000 metų gin-

tarą drožė ir jame skaptavo žmonių brėžius, tautodailės piešinius žmones, kurie ta- da gyveno prie Juodkran- tės, Baltijos jūros regione.

Šios kolekcijos dalelė 1944 metais buvo nusiųsta, prie nežinomų dar aplinkybių į Istanbulą, į ano meto Vo- kietijos sąjungos valstybės, Turkijos sostinę. Tik tai 1966 metais, kaip spauda rašo, po pageltusiomis dėl laiko nacistinėmis brošiūro- mis, ta gintaro siunta buvo aptikta. Taip buvo vėtytas ir mėtytas lietuviškas gin- taras pasaulinio militarinio chaoso sunkmečiais!

Nežinia, kas gali dabar nustatyti kiek gintaro ga- balų žuvo, kiek sugadinta, kiek išliko? Nežinia, taip pat, kas nuo dabar valdys atrastą kolekciją? Rytprū- siai, kaip tokie, dabar ne- beegzistuoja. Per teritoriją perėjo sovietinis genocidas. Visiškai išnaikinti krašto gyventojai ir jų namuose ir miestuose įsikūrė okupan- tai atėjūnai. Seno Karaliau- čiaus Albertinos universite- to nebėra. Tad nėra kam ir pareikšti pretenzijų į drus- kos kasyklose atrastas gin- taro kolekcijos liekanas.

Vokiečių archielogas Sven Schuette rašo (UPI infor- macija), kad, esą, visa "Juodkrantės kultūra" lai- mingai išliko Saksonijos

druskos kasyklose. Tad tie gintaro drožiniai, kurie susiję su lietuvių ar aiščių, ar senprūsių proistore, bus padėti į kurį nors muziejų ir taps archeologų dėmesio objektu.

Atsidurę pasaulio arche- ologų dėmesio dėmesio cen- tre lietuviškos proistorės gintariniai drožiniai, senes- ni už faraonų mumijas, lai- mingai atlaikę neišpasakyto naikinimo tris dešimtme- čius. Jeigu kolekcija būtų likusi vietoje, Karaliaučiu- je, ji būtų ugnies sunaikin- ta, arba sovietinių žmonių išplėsta.

Tolimos druskos kasyk- los buvo patikimas seifas šiai retai gintaro kolekcijai.

COLD HEADER SET-UP OPERATOR

Minimum 3 years experience re- quired to set up and operate solid die progressive headers and 2-blow cold formers. Top starting rate with complete com- pany-paid benefits for employ- ees and dependents. Interested persons contact:

TRW NELSON DIVISION

28TH ST. and TOLEDO AVE.
LORAIN, OHIO 44055
Attn.: Personnel Department

An Equal Opportunity Employer

BOOMING HOUSTON

Experienced plastic injection molding machines foreman and set-up men needed. Call or write
FRANK FORSBERG
713-474-4415
9717 CHEMICAL ROAD,
PASADENA, TEXAS 77507
(29-31)

WANTED AT ONCE

1st class skilled
SET-UP MEN

AND

MACHINE OPERATORS

For production machine shop. Should be familiar with milling and multiple spindle drilling machines. Excellent opportunity with a growing company. Excellent pay and benefits.

APPLY AT:

DEARBORN MACHINE

PRODUCTS

19400 W. 8 MILE,
SOUTHFIELD, MICH. 48075
(29-33)

OPPORTUNITY FOR RN'S, LPN'S

11-7, full or part time, immediate openings, modern well established skilled nursing facility. Congenial staff. Contact: JOAN BROWNSTEIN D. N. S.
Bloomfield Convalescent Home
355 PARK AVE.
BLOOMFIELD, CONN. 06002
203-242-8595
(29-31)

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED

TOLL AND DIE MAKERS

Must have job shop experience & be able to set up work from blue prints and close tolerance.

Excellent salary \$8.05 per hour & fringe benefits.

Apply call or write to:

MR. FRANK ELLIS

MODULAR ENGINEERING & DEVELOPMENT CO.

3031 NORTH SHORE DRIVE
MOLINE, ILL. 61265
309-797-2577
(29-35)

AUTOMATIC SRCEW MACHINE

Foreman

SECOND SHIFT

Conomatic experience necessary. High hourly rate. Call or apply:

S & K SPECIALTY CO.

685 MINER ROAD
HIGHLAND HTS., OHIO
216-473-0100
(29-31)

LIETUVOS ISTORUOS REIKALAI...

(Atkelta iš 5 psl.)

1619 metais pradėjo ruošti vyskupijos dokumentų nuo- rašų knygą, kur iš origina- lų nurašyti vyskupijos stei- gimo, vyskupų bei kapitulų apdovanojimo dokumentai, parapijų ir altarijų steigim- as ir kt. Jam mirus kitų asmenų knyga buvo papil- doma iki 1717 metų. Šis ko- deksas bus papildytas ki- tais svarbiais dokumentais: žemaičių skundas Konstan- cos susirinkime 1416 m.; dviejų delegatų pranešimai apie tik ką įsteigtos Medi- ninkų vyskupijos padėtį, žemaičių vyskupų laišškai nuo 1432 iki 1870 m., XV ir XVI amžiaus vyskupų skyrimo dokumentai, vysk. Merkelio Giedraičio ir Mi- kalojaus Paco testamentai ir kt.

Tą dokumentų rinkinį nu- tarta pavadinti "Codex Sa- mogibine" — "žemaitijos kodeksu".

Taipgi šiuo metu prel. Paulius Jatulis ruošia vysk. Jurgio Radvilo monografi- ją su apie 200 laiškų prie- du.

Nei "A Hisaory of Lithu- ania", nei "Codex Samogi- bine" Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisijoje dar nebuvo svarstyti.

Lietuvių Fondo taryba patvirtino pelno skirstymo komisijos 12,500 dol. pa- skirstymą ir pasvarsčiusi kitus einamuosius reikalus posėdį baigė apie 2 val. p. p. Taigi posėdžiavo tik dvi su puse valandos.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasi- rinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami-Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305-673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6753
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 2, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Lakewood, N. J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	315-866-3939

Šviesus ir tamsus New Yorkas

EMILIJA ČEKIENĖ

Didžiausias JAV miestas New Yorkas, turįs 9 milijonus gyventojų, yra kiekvieno krašto žmonių svajonė pamatyti, nes tai turtin-gas, įvairus, dinamiškas, stambus pramonės, preky-bos, kultūros ir meno cen-tras, todėl nenuostabu, kad metų bėgyje čia pilnos gat-vės turistų su foto apara-tais. Čia girdi kalbant vi-som pasaulio kalbom ir nau-jai atvykęs iš karto pama-tai, kad čia klesti laisvė ir ekonominė gerovė, turtas ir prabanga, ne kartą teko gir-dėti New Yorko lankytojus lietuvių ir kitataučius.

Šis didmiestis su savo grožybėmis ir kartais neiš-vingiamais pavojais ne tik vylioja jį pamatyti, bet ir pažinti jo gyvenimo pulsą. Juk čia tiek daug įvairių: muziejų, dailės

galerijų, teatrų, koncertų ir garsiausia Metropolitan opera. Čia daugybė praban-gių viešbučių, čia blizga langų vitrinų auksu, dei-mantais ir perlais, puikūs ir brangūs restoranai, kur ga-li valgyti pietus už šimtą dolerių ir čia pat pigios, greit aptarnaujančios kavi-nės, kur gali sočiai paval-gyti už pusantro dolerio.

Atvykęs į New Yorko miesto centrą patenki į sku-bančių žmonių minią: puoš-nių, gražių, vidutinių ir vi-sai netvarkingai atrodančių. Pajunti verdantį gyvenimo pulsą. Tų žmonių nepažįsti, bet nesijauti vienas, pabė-gi nuo tave slegiančios vie-numos, užmiršti, bet išti-kusią nelaime. Praradęs ar-timą asmenį, žiūrėdamas į garsių dailininkų kūrybą ir į mokslininkų išradimus,

New Yorke plėšikavimas vyko net kitą dieną šviesoje...

pajunti bent laikiną nusira-minimą, nes jie buvo geni-jai, taip reikalingi žmoni-jai ir, kaip kiekvienas ne-grižtamai iškeliavo, nes tai nepakeičiama, tai natu-ralu, eini susimąstęs raminda-mas save. New Yorke ir vienišas būdamas gali leng-vai, ramiai ir turiningai praleisti dieną, sakydavo poetas J. Aistis.

Judrus ir šviesus gyve-nimas New Yorke vyksta ir naktį, ypač vakarais. Bet štai liepos 13 d. 9:30 val. vakare šis didmiestis su sa-vo priemiesčiais staiga ap-temo. Sustojo požeminiai ir viršutiniai traukiniai, paki-bo ore ar požemyje pilni ke-leivių, pakibo dangoraižių keltuvuose žmonės, sustojo gyvenimas baliuose, kinuo-se, fabrikuose, bet už vis tragiškiausiai palietė ligo-nines, ypač operacines ir kritišką padėdį esančius ligonius. Jiems pagalbą tei-kiant švietė gaisrininkų mašinų šviesos. Milijonai žmonių liko tamsoje be elektros, paliko ten, kur tuo metu buvo.

Po valandos aptemimo gatvėse pasigirdo žmonių balsai, daiktų daužymas ir stiklo langų barškėjimas. Prasidėjo masinis plėšimas ir prekių krautuvėse naiki-nimas. Vogė, nešė namo, gatvėje mėtė, laužė, ardė. Tuo pat kilo dideli gaisrai įvairiose kryptyse: Brook-lyne, Bronxe, State Island ir Queens, sunaikindami ei-les tvirtų pastatų ir juose didelių bei mažų prekybų. Matei ir negalėjai tikėti, kad šių laikų civilizuoti žmonės vagia, daužo, griau-na, degina. Matracai, baldai skrido virš galvų, policija pravažiudavo bejėgė.

Visa tai tęsėsi 25 val. Areštuotų buvo 4000 tėvų ir vaikų, senų ir jaunų. Per 25 val. policija gavo 15,000 šaukimų telefonu pagalbos. 13 tūkstančių policininkų ir detektyvų tą naktį dirbo gatvėse. 300 jų sužeisti.

Tai baisioji juodoji New Yorko naktis ir gėdos taškas Amerikos istorijai. Po 25 val. elektrai užsidegus prasidėjo milijoninių nuo-stolių apskaičiavimai ir svarstymai, kodėl taip įvy-

ko, juk elektra buvo užgė-sus ir 1965 m., bet areštuo-ta tebuvo tik 96 asmenys, o visi kiti gatvėse viens ki-tam stengėsi pagelbėti.

Miesto burmistras tuoju apkalino Con Edison elek-tos kompaniją, bet kiti miesto politikai ir į jo vietą kandidatuoja kaltina mies-to vadovybę nesugebėjimu tvarkyti, o dar kiti kaltina teisimų teisėjus, policiją, ugnegesius, kaltina ir kalė-jimus, kad į 100 skirtas pa-talpas buvo privežta 1000 kalinių.

Išvadoj politikai ir religi-jų atstovai į spaudos klau-simą, kokios priežastys per 12 metų žmones taip pakei-tė į blogą pusę ir, kaip rei-kia pataisyti atsakinėjo bendrybėmis, paremtomis filosofija. Aiškiausiai ir praktiškai pasisakė kandi-datas į New Yorko burmis-trus B. Farber pabrėždamas, kad jaunuolius prie vandalizmo veda pornogra-fija, stoka patriotizmo, mo-ralinio auklėjimo. Jis neti-ki, kad New Yorke yra biednų žmonių, visi gauna išlaikymą, be to, kalti poli-tikai, kurie prieš rinkimus

prižada viską, o paskui ne-vykdo ir tuo sukelia pyktį ir kerštą. Jis netiki, kad jaunuoliai iš neturėjimo darbo vagia, degina ir dau-žo miestą. Juk sudeginus iš-tisus rajonus, sunaikinus krautuves darbo dar suma-žės ir miestą ves į bankro-tą. Tie visi vandalai, — sa-kė jis, — šiandien jau pa-leisti ir todėl tie, kurie šie-met vagia kitais metais žu-dys. Jei nori darbo, reikia miestą palaikyti, gerinti ir turtinti.

O apklausti jaunuoliai, kaip ir UN JAV ambasado-rius Young kartoja, kad jie alkani, be pinigų, todėl eina vogti, tuo labiau, kad žinai, jog už 2-3 dienų būsi vėl čia gatvėje laisvas. Tačiau, ka-da išaiškino visus grobikus, tai pasirodė, kad jų didžioji dauguma nėra vargšai, o turi gerus darbus ir gauna iki 23 tūkstančių dol. Tai atrodo, kad visas vandaliz-mas ėjo savo malonumui ar-ba kokiais kitais sumeti-mais. Teisingą pavadinimą davė "Keleivis" liepos 19 d. "Juodoji naktis New Yor-ke išryškino ir juodąją šmėklą".

Senos patikimos firmos, prezidentas
MR. M. RIFKIN,

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

oficialiai praneša savo gausiems klientams,

MUITU APMOKĖTŲ DOVANINIŲ SIUNTINIŲ

giminėms Lietuvoje ir USSR tęsiama toliau kaip buvo per pastaruosius 45 metus.

KIEKVIENAS SIUNTINYS APDRAUSTAS.

GAVĖJAI NIEKO NEMOKA.

SIUNČIANT DOVANAS-SIUNTINIUS savo giminėms, yra geriausias kelias suteikti jiems džiaugsmo.

Siuntiniai priimami šiose įstaigose ir skyriuose:

Atidaryta kasdieną nuo 9. A. M. iki 5:00 P. M.
šeštadieniais, liepos ir rugpiūčio mėn. uždaryta.

Globe Parcel Service, Inc.

723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: (215) — 925-3455

NEW YORK CENTRAL OFFICE:

212 Fifth Ave. Room 709

NEW YORK, N. Y. 10010

Tel.: (212) 685-4537

Atidaryta kasdieną nuo 9 A. M. iki 5:00 P. M.

šeštadieniais: 10 A. M. — 2 P. M.

BALTIMORE, MD. 21224

3206 Eastern Avenue

(301) — D12-2374

CHICAGO, ILL. 60622

2242 West Chicago Avenue

(312) — 235-7788

CHICAGO, ILL. 60632

4065 Archer Avenue

(312) — YA7-5980

CLEVELAND, OHIO 44109

3491 West 25 St.

(216) — 741-8082

DETROIT, MICH. 48210

6720 Michigan Avenue

(313) — 894-5350

ELIZABETH, N. J. 07201

956 A Elizabeth Avenue

(201) — 354-7608

HAMTRAMCK, MICH. 48212

11415 Jos Campau Avenue

(313) — 365-6350

LOS ANGELES, CAL. 90026

2841 Sunset Blvd.

(213) — 413-0177

MINNEAPOLIS, MINN. 55418

2422 Central Avenue N. E.

(612) — 788-2545

NEW BRITAIN, CONN. 06052

97 Shuttle Meadow Avenue

(203) — 224-0829

NEW YORK, N. Y. 10003

101 First Avenue

(212) — OR4-3930

CLEVELAND, OHIO 44134

5432 State Rd.

(216) — 749-3033

PHILADELPHIA, PA. 19123

1013 N. Marshall Str.

(215) — 925-8878

ROCHESTER, N. Y. 14621

681 — 683 Hudson Avenue

(716) — 544-2151

SAN FRANCISCO, CAL. 94122

1236 Ninth Avenue

(415) — 564-7981

SEATTLE, WASH. 98125

11551 6th Place N. E.

(206) — EM3-5556

SOUTH RIVER, N. J. 08882

168 Whitehead Avenue

(201) — 257-2113

VINELAND, N. J. 08360

Parish Hall, West Landis Ave.

(609) — 696-9796

WORCESTER, MASS. 01605

82 Harrison Str.

(617) — 798-3347

BROOKLYN, N. Y. 11222

72 Nassau Avenue

(212) — 389-6747

WHEAT RIDGE, COLO. 80033

4330 Quay Str.

(303) — 422-4330

SYRACUSE, N. Y. 13204

318 S. Wilbur Avenue

(315) — 476-6958

REIKALAUKITE MŪSŲ NAUJO MUITŲ SĄRAŠO

1977-78 EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

rugsėjo 18 — \$838.00 (viena savaitė)

rugsėjo 7 — \$1158.00 (dvi savaitės)

gruodžio 21 — \$999.00 (dvi savaitės)

NAUJOS SKRAIDOS (CHARTERS) Į VILNIŲ SU
PAN AMERICAN LĖKTUVAIS IŠ NEW YORKO

Kaina nuo \$640.00.

Išvyksta: 1977 — lapkričio mėnesį,
1978 — vasario, kovo ir balandžio
mėnesiais.

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu
kreipkitės į:

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE**

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų, su
papildomu mokesčiu, New Yorke.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

APIE KAUNO SCENOS MĖGĖJUS

ST. PERMINAS

Kaip verkšlena Kauno spauda, vadinamųjų scenos saviveiklininkų padėtis gana liūdna.

Saviveiklininkai neturi salių, tinkamų scenų ir pakankamų darbo sąlygų. Kaune veikia net 30 saviveiklininkų dramos kolektyvų. Yra dar scenos entuziastų mokyklose, technikumuose. Bet čia iškyla sovietinio gyvenimo paradoksas. Partija proteguoja saviveiklininkus muzikantus, šokėjus, o saviveiklininkai vaidintojai vis nesulaukia tinkamo dėmesio. Kaune plačiai kalbama, kad saviveiklininkų vaidintojų veikla reikalauja daugiau pastangų ją sekti ir kontroliuoti, kaip kad muzikantai ar šokėjai. Per vaidinimą galima tiksliau duoti pajusti disidentinę nuotaiką, negu per šokį. Tad vaidinimas, kaip ir spauda, yra griežčiausioje partijos kontroleje.

Tačiau saviveiklininkai vaidintojai gimsta, kaip grybai po lietaus ir būriasi į kolektyvus, reikalauja pagalbos.

Iki šiol, per ilgus okupacijos metus Kaune nepasirūpinta salėmis. Iki šiol dar veikia senoji Tilmanso salė, dabar pavadinta Girstupio kultūros namais. Ši salė jau Lietuvos Nepriklausomybės metais buvo laikoma sena, nehygieniška, netinkama. Dabar saviveiklininkus vaidintojus siunčia čia vaidinti.

Naujai pastatytuose įvairių gamybinių įstaigų "Kultūros namuose" scenos visiškai atkištinios. Nėra gilumos, grimo kambarių, patalpų repeticijomis. Senieji "Liaudies Namai" iki šiol stovi be atitinkamo remonto, be modernizavimo. Prie Kauno miesto priskaito ir Petrašiūnų popieriaus fabriko klubo sceną, kuri visiškai nepritaikyta vaidybai.

Į Kauno muzikinį teatrą saviveiklininkai visai neleidžiami.

Kauno miestas pasiekė jau 300 000 gyventojų ir nenuostabu, kad scenos entuziastų netrūksta. Sceninė dramos saviveikla yra vienas našiausių kultūros veiksmų. Drama nėra lengvas choreografinis veikimas, nei muzikavimas. Drama atneša auditorijai idėjų, požiūrį į gyvenimą ir jo begalines situacijas, išgrįžtinę žodį, tinkamą tarseną. Be to aktyvi saviveiklinė scena pareikalauja ir jai parankaus repertuaro. Turi dramaturgai tokį repertuarą parūpinti.

Okupacijos pradžioje valdžia šoko proteguoti saviveiklinės scenos repertuarą, bet, netrukus, susigriebė, pajuto pavojų ir nustojo saviveiklininkų scena domėtis. Su saviveiklos periodu iškilęs labai produktyvus dramaturgas K. Saja, dabar visiškai užangazuotas

"rimtai" scenai. O vargšai saviveiklininkai verčiasi senais vadeviliais, pasenusio aktualumo pjesėmis, visai grumuloja šimtus kartų zultintas pjeses.

Jiems neleidžiama energingai parūpinti norimą repertuarą. Negalima vaidinti iš nespausdintų rankraščių, negalima versti iš kitų kalbų. Visam tam reikalinga "Liaudies meno rūmų" aprobatas. Tokio aprobatu iniciatoriai negali nė sulaukti. Paprasta, biurokratinė sąlyga, "veikalas nepasirodė spaudoje" užkerta kelią ir geriausioms pastangoms ir talentingiausioms pajėgoms.

Iškyla ir dar viena stambi kliūtis. Kaune nėra įstaiigos arba krautuvės, kur saviveiklinio veikalo statytojai galėtų gauti sceninės butaforijos, perukų, grimo, prožektorių, medžiagos rūbams, medžiagos kad ir nesudėtingai dekoracijai.

Net juokinga sakyti, kad Kauno saviveiklininkai vaidintojai gali pavydėti saviveikliniam išeivijos teatrui, kiek tai liečia sceninės butaforijos parūpinimo galimybes. Išeivijos teatras viso to turi per akis, tik trūksta... žiūrovų!

Kaunui žiūrovų netrūksta, bet trūksta scenų ir sceninės butaforijos.

Šitaip apsunkinus sceninės saviveiklos darbą režimas jaučiasi saugiau. Tikrai niekas neprakiš į sceną "pavojingų" veikalių, o auditorija apsaugota: neišgirs ko nors "eretiško", disidentiško", kad ir tarp žodžių.

Bolševikai gerai atsimeina, kad lietuviškoji mintis ir valstybės laisvės svajos ryškiai pasireiškė šio šimtmečio pradžioje kaip tik lietuviškame saviveikliniame teatre. Klojimų teatro epocha suvaidino didžiulį vaidmenį, formuodama sąmoningą lietuvių visuomenę.

O kas dabar galėtų sueiti į kolchozinį klojimą ir vaidinti? O kas dabar pajėgtų savarankiai suorganizuoti kad ir kukliausią vaidinimą be "Liaudies meno rūmų" leidimo? Visa tai, kaip caro laikais, politinis nusikaltimas. Skirtumas tik toks, kad caro laikais netaip žiauriai už tai baudė. Sovietų valdžia baudžia barbariškai, begėdiškai ir naikinančiai...

Tuo tarpu juk mes čia kalbame ne apie "gilios provincijos" vaidybos sąlygas. Kalbame apie Kauną, apie buvusią valstybės laikinąją sostinę, kur klėstėjo opera, drama ir baletas. O aktyvios, papildomos scenos šauiniai veikė Tilmanso namuose ir Liaudies Namų scenoje.

Saviveiklinė scena gaudina bolševiką kaip kryžius vėliną.

PIRMOSIOS GYVENIMO DIENOS BRAZILIJOJE

(5)

FELIKSAS RALICKAS

Vieną kartą pradėjo kalbėti, kad "Dona Marija" šeštadienį rengia "baile". Ateisia šokti ir iš kitų plantacijų. Ji kvietė visus savo tautiečius, kvietė visus ir lietuvius, kurių tarpe ir mane. Padėkojau, pažadėjau. Šeštadienyje, kaip visuomet, visi kolonistai parėjome namo 3 val. po piet, pakankamai buvo laiko prisirengti. Neužilgo palei "Donos Marijos" pirkia pradėjo rinktis braziliską jaunimas. Visi apsirengę švariais baltais rūbais. Dėvėjo plačiais kraštais skrybeles. Kiekvienas turėjo už diržo smailą "faca" ir kai kurie dar ir revolverį. Visi rūkė smarkųjį "Fumo", kurį piaustė iš nemažo juodo gabalo tabakos, panašų į dešrą smailuoju "faca" ir susisuka į kukurūzo lapus, uždegdami degtukais arba titnagu.

Mano, nors jau nebenauji rūbai ir skrybelė, buvo gražūs ir turėjau visai naujus raudonos odos pusbačius.

Jau buvo tamsu, kada gale kaimo pasigirdo armonikos grojimas. Artėjo prie D. Marijos pirkios. Nugi stebuklai — įvairiausiai krypuodamas tapė armoniką mūsų gerai pažįstamas "Charašo". "Charašo maito bom", rėkė jis dar labiau krypuodamas ir dar daugiau ištempdamas savo sanfoną, mus pastebėjęs. "D. Marija" visus jau kvietė į vidų. Charašo, atsisdėjęs kampe užrėžė "samba". Pirkia buvo jau prisirinkusi daug įvairių spalvų mergaičių su motinomis. Ir kai Charašo rėžė "samba", vyrai ėjo trobos vidun ir be jokio mandagumo taisyklių, kvietė damas šokti. Viduje tamsu, nors ir gazeliai degė, tačiau šokėjams tas nekludė — šoko visi iš lengvo nesistumdami patylo ir kai "Charašo" savo sanfonos garsus susilpnindavo, ir beveik sustadavo grojęs, tačiau nepamesdamas takto, šokėjų kojų lengvi čiuzėjimai aiškiai girdėdavosi.

"Charašo" sustojo. Ir visi šokėjai paleidę savo damas, ėjo laukan rūkyti "fumo".

Iš lietuvių dar niekas nešoko, mat visi norėjome pamatyti kaip jie šoka.

Ir vėl sanfona groja, vėl visi ėjo pirkion ir šoka. Na, po šimts pipkių, ir aš eisiu šokti — pasidrasinau ir nusilenkiau prieš "D. Mariją". Ji šyptelėjo parodydama savo dvi eiles baltų dantų. Gal ji paraudonavo, bet jos juoduose veido skruostuose negalėjau pastebėti. Šoku, bet neinasi ir tiek nei polka, nei valsas, nei kitas kas. Bet šoku ir bijau, kad nenuminčiau "D. Marijos" basos kojos. Kažin kaip pakrypau ir pastūmėjau vieną juoduką; jis negražiai pasižiūrėjo į mane "Desculpe Senhor", taip ir užsibaigė. Charašo atsistojo ir tapydamas sanfoną, linkėdamas kojomis ir kraipydamas taktiškai įsimaišė draug su šokėjais.

Gal aš privarginau Mariją, kad jos juodoj kaktoj pasirodė prakaito lašai; — mat aš nemoku braziliskai šokti, Marija, — teisinausi jai, kai galų gale užsibaigė šokis.

Kiti lietuviai irgi skundėsi negalį šokti ir tiek. Po kelių šokių, du brazilai pavadavo Charašo su "kavakinu" grodami. Pastebėjau, kad Marija dar norėjo, kad aš ją vėčiau šokti. Na, maniau, dar kartą pasistengsiu.

Charašo buvo gana patenkintas. Jis begalo linguodamas iš lėto suko vieną lietuvių. Po kelių "samba" ir "šoro", Marijos motina iškėlė baliui vaišes, kelios nemažos metalinės lėkštės buvo pridėtos mažų puodeliukų kavos ir daug stikliukų su "pinga" — degtine. Marija ir jos sesuo ir motina vaikščiojo prie kiekvieno ir siūlė kavos ir pingos. Marija priėjo prie manęs ir pasiūlė. Ne, pingos nereikia, tik kavos; bet maniau nei vieno gurkšnio nebus iš to puodeliuko, — paėmiau ir pridėjau prie lūpų. Nustebau, smarkus kavos kvapas gnaužė mane. Na, maniau, jie kavos žmonės ir moka ją pagaminti. Kuomet mažas gurkšnelis pasiekė gomurį, paabejojau, ar tik degtinės nebūsiu išgėręs. Vargais negalais užbaigiau gerti ir, kai atgavau kvapą, tik tada padėkojau.

Kai mano laikrodis rodė dvyliką valandą ir dvare pasigirdo varpo gaudimas, "Charašo" užbaigė paskutinį šokį ir visi pakilo atsiveikinti su šeimininkais ir kitais. Motinos arba tėvai išsivedė savo dukteris namo, ir aš padėkojau Marijai ir kitiems, atsiveikinau, parėjau namo. Namuose nakties muzikantas žiogas čirškė man vienodą giesmę, mano akyse ilgai stovėjo Marija, jos tos juodos akys. Ji juoda, bet turi širdį, kuri, kaip ir balta, gali mylėti ir kęsti.

Jau seniai keli jauni lietuviai tariamės kai kurį sekmdienį leisti toli pasivaikščioti po Brazilijos gamtą, ir vieną sekmdienį, anksti rytą, penki vyrai: Aš, Budreika, Skuja, Jočys ir brolis Liudas prieš saulės tekėjimą išėjom iš kaimo. Nors nemėgome ginklų, bet dabar turėjome du revolverius ir tris "facas" — peilius dėl visa ko. Ėjome per savo kavos pažįstamus laukus. Priėjome mišką, kur baigėsi šios plantacijos laukai.

(Bus daugiau)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

PAVERGTŲ TAUTŲ EISENA

Pavergtų tautų savaitės proga, š. m. liepos 16 d. Chicagos miesto centrinėmis gatvėmis, papuoštomis tautinėmis vėliavomis, žygiavo per 3000 egzilų.

Demonstracijoje dalyvavo ne tik pavergtos tautos, bet taip pat ir kai kurios amerikiečių organizacijos, kovojančios prieš komunistinę vergiją.

Gausiausiai demonstracijoje dalyvavo lietuviai ir ukrainiečiai. Lietuvaitės, pasipuošusios tautiniais rūbais, nešė didžiulę tautinę vėliavą. Buvo nešami plakatai, raikalauja Lietuvai laisvės. Organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis, o "Laisvosios Lietuvos" redakcija vežė Romo Kalantos didelį paveikslą su užrašu — LAISVĖS LIETUVAI!

Pavergtų tautų eisenoje dalyvavo, be jau minėtų lietuvių ir ukrainiečių, lenkai, čekai, vengrai, albanai, estai, latviai, serbai, gudai, kubiečiai ir net vokiečiai. Latviai pasižymėjo savo plakatu kurį nešė grandinėmis susirakinęs Zievinas.

Į demonstracijas buvo įsijungę ugniagesių ir greitosios pagalbos daliniai ir gyvieji paveikslai.

Eiseną stebėjo Pavergtų Tautų komiteto nariai, sveimų valstybių konsulai, ku-

rių tarpe buvo ir gen. konsulė J. Daužvardienė. Tribūnoje taip pat buvo miesto, ALTos ir LB atstovai.

Demonstracijos buvo filmuojamos ir parodytos per TV visus kanalus. Rašė ir didieji Chicagos amerikiečių laikraščiai, įsidėdami būdingesnes nuotraukas.

Priėmimo metu, kuris įvyko tuojuo po demonstracijų Palmer House viešbutyje, mūsų gen. konsulei Juzei Daužvardienei buvo įteikta Pavergtų Tautų medalis.

Demonstracijos buvo tvarkingos ir išpūdingos. Nors diena buvo karštoka, bet nuo ežero pučias vėjelis gaivino ir žmonės nebuvo per daug išvarginti.

PRISIMINTI DARIUS IR GIRĖNAS

Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą 44-tas metines paminėjo to paties vardo lietuvių veteranų postas.

Liepos 16 d. 2 val. p. p. susirinko gana gausi minia lietuvių prie Dariaus ir Girėno paminklo, Marquette Parke, pagerbti drąsuolius lakūnus, norėjusius išgarsinti Lietuvos vardą.

Minėjimą pradėjo ir pravedė B. Pocius. Įnešus Amerikos, Lietuvos ir Veteranų vėliavas, himnus sugiedojo solistas Algirdas Brazis.

Maldą sukalbėjo kun. Ad. Stašys. Progai pritaikintą žodį pasakė gen. konsulė Juzė Daužvardienė. Ji džiaugėsi, kad lietuvių tautai netrūksta drąsuolių ir ryžto didesniems žygiams. Paminėjo lakūnų Dariaus ir Girėno didvyrišką žygį, skirtą laisvajai Lietuvai, Simą Kudirką, kun. Zdebskį, Sadūnaitę ir kitus kovojančius už Lietuvos laisvę.

Baigiamąjį žodį pasakė kun. A. Trakis.

Aidint šūvių salvėms, buvo padėti vainikai: Dariaus ir Girėno posto ir Ramovėnų Chicagos skyriaus.

Taip gana kukliai, buvo pagerbti du didvyriai — Darius ir Girėnas — 1933 metais pakėlę sparnus New Yorke ir tragiškai žuvę savo tikslo prieangyje, Soldino miške, vos per kelis šimtus klm. nuo laikinosios sostinės Kauno.

Pastabos: Atrodo, kad Dariaus - Girėno veteranų postas, kaip ir kitos senųjų išeivių organizacijos, pradeda pavargti ir neturi pakankamai žmonių didesnius minėjimus išpūdingiau suvaidinti. Kaip matėme iš aprašymo, pradėjo labai gražiai ir išpūdingai, bet pritrūko pabaigos. Jei prie šių trejeto kalbų pridėti bent pusvalandžiui meninę dalį, tai minėjimas būtų labai geras ir išpūdingas.

Vistik sukviesti keletą šimtų žmonių, esant dideliems karščiams, nors ir gražiam parke, ir duoti tik 15-20 min. programą, būtų lyg ir per mažą.

Argi Dariaus ir Girėno žygis nusipelnė tik tokio prisiminimo? Kur yra LB didžiųjų Marquette Parko apylinkių valdybos, kurios varžosi dėl vėliavai pakelti virvutės, bet kur reikia rimtos pagalbos, tai nė vienos nesimato.

Reikia rimtai susirūpinti ir Dariaus-Girėno veteranų posto vadovybei ateiti į pagalbą ar sudaryti bendrą komitetą šiuos didvyrius tinkamai paminėti.

Dėl Baisiųjų Birželio įvykių minėjimo varžosi LB, RLB ir ALTa, bet jų visi žygiai baigiasi pamaldų užprašymu bažnyčioje. Mišias atnašauja ir tinkamą pamokslą pasako parapijos kunigai, o organizacijų vadovybės net nesutelpa prie vienos tautinės vėliavos. Ar nederėtų bent vienai iš šių organizacijų ateiti veteranams į talką ir padėti iškiliau suorganizuoti Dariaus ir Girėno skrydžio minėjimą.

Dabar organizatoriai iškilmes praveda antrojo pusės paminklo, o vainikus neša padėti į priekinę pusę. Publika ir vėliavos lieka stovėti, o gėlės su keliais palydovais nukeliavuja prie paminklo. Susidaro nepatogi padėtis ir nustojama iškilmingumo. Reikėtų visas iškilmes ruošti paminklo priešakyje. Išpūdingiau at-

Chicagoje Pavergtųjų tautų protesto parade vežamas Romo Kalantos paveikslas.
A. Šeštoko nuotr.

rodytų ir vėliavos ir vainikai, o ir kalbėtojams būtų jaučiau. Vietos yra pakankamai ir paaukštinimą galima padaryti priekyje. Nesijaustų nykių tuštumų ir spragų. Pagalvokime.

VĖL PUOLAMAS MARQUETTE PARKAS

Po ilgesnės tylos ir ramybės, negrų vadai vėl užsimanė Marquette Parke pamaršuoti, paįskyliauti ir papolitikuoti. Buvo gavę leidimą liepos 22 d. eisenai Marquette Road iki parko ir ten piknikauti, bet paskutiniu metu leidimas buvo atšauktas, nes esą neparūpino reikiamos sumos užstatą, galimiems nuostoliams dengti.

Negrai, vistiek bandė eiseną organizuoti, bet policija prie Western gatvės pastojė kelią. Baltieji taip pat nesnaudė ir susirinko keli tūkstančiai jų pasitikt. Eisena buvo numatyta 67 gatve (Marquette Road), bet negrai bandė prasiveržti ir 71 g-ve. Kai pėsčiųjų policija neleido, tai bandė važiuoti mašinomis, bet buvo pasitikti ne tik šauksmais ir grasinimais, bet ir plytgaliais. Policija buvo labai grubi, galima sakyti žiauri, sklaidydama baltųjų telkinius, kurių buvo tūkstančiai. Vakare TV kanalai rodė tendencingus vaizdus. TV pranešė žiniomis, 28 suimti (jų tarpe trys lietuviai) ir 24 sužeisti. Raitoji policija, pačiame parke susibūrusius sklaidė arklių kūnais ir buvo nukentėjusių.

Šios apylinkės gyventojai, nuo praėjusių metų gyveno ramiai, prižiūrėjo savo kiemus ir namus. Visur žy-

di įvairiaspalvės gėlės, žaliuoja gerai prižiūrimos pievelės, tvarkomi ir dažomi namai. Gėlių kvapas, matyti, patraukė negrų uoslę ir jie užsimanė ne savo gėlių aromatu pakvėpuoti. Nuo pat paežerės, per Hyde parką iki pat Western, kur negrai išstūmė baltuosius, liko pusiau dykvietės su išdaužytomis langais, apleistais, priterštais kiemais. Marquette Parko gėlynai ir prižiūrimi namai parūpo negrų vadamams ir žmogaus teisių vardu, reikalauja atiduoti jiems. O kur baltųjų žmonių teisės? Tuo nesirūpina nei miesto nei federalinė valdžia. Administracija turėtų labiau susirūpinti visų žmonių gerbūviu, o ne pataikauti tik vienos grupės žmonėms — negrams.

• **Korp! Neo-Lithuania** išvyka Tabor Farmoje, So-dus, Mich. įvyks rugpiūčio 26-28 d.d. Bus paskaitos su diskusijomis, šokiai, grojant Vyčio orkestrui, lauzas ir kita linksma programa.

• **Chicagos Lietuvių Spaudos Klubo** birželio 17 d. išrinktoji valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirm. Grožvydas Lazauskas, vice-pirm. Martynas Gudelis ir Kazys Tautkus, sekr. Antanina Repšienė, išd. Antanas Marma, valdybos nariai — kan. Vaclovas Zakarauskas ir Jonas Kreivėnas.

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN
ENGING LATHE OPERATORS
Must be able to set up work from
Blue Prints & Close Tolerance. Good
working conditions, good fringes, air
conditioned shop.
APPLY IN PERSON
STURGIS TOOL & DIE
313 SUSAN CT.,
STURGIS, MICH. 49091
(22-31)

Dr. Juozas ir Giedra Gudauskai iš Santa Monikos, Kalifornijoje, Tautinėse Lietuvių kapinėse Chicagoje stato didingą paminklą tose kapinėse savo palaidotiems giminėms. Nuotraukoje skulptorius Dhula Yatri prie jo iškaltų ir suprojektuotų bareljefų kelių tonų svorio granito luituose. Vienas baerljefas vaizduoja Lietuvos vaidylą su kanklėmis, kitas — modifikuotą Rūpintojėlį. Figūrų fone lietuviška ornamentika. Netrukus šie pagrindiniai didingo paminklo elementai bus pervežti Chicagon. Skulptorius Dhula Yatri bareljefus kalė specialioje West Covina kalykloje, Kalifornijoje.

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

Balfo cv pirmininkė M. Rudienė detroitiečių iškyloje. Sėdi iš kairės: inž. A. Rudis, dir. E. Paurazienė, pirm. M. Rudienė, dir. Vl. Selenis. Stovi skyriaus valdybos nariai: Vl. Staškus, Č. Šadeika, R. Ražauskienė, K. Ražauskas, O. Šadeikienė ir LB Detroito apylinkės pirm. A. Juška. Vl. Staškaus nuotr.

SEKMINGA IŠVYKA

Liepos 24 d. S. ir A. Vasiulių gražioje sodyboje turėjo suruošusi savo tradicinę metinę išvyką St. Butkaus šaulių kuopa. Diena tai išvykai buvo pasakiškai tinkama: vėsi ir ne kartri. Nors žmonės į ją rinkosi labai pamažu, bet iki 2 val. jų privažiavo tiek, kad automobilių buvo pilna aikštelė.

Sesių šaulių Adelės Poderienės ir Elžbietos Jodinskių stalas medžių pavėsyje buvo apkrautas įvairiais valgiais. Atvykusieji galėjo pasiimti sau mėgiamus valgius ir tiek, kiek norėjo. Kava ir pyragaičiai aprūpino sesės šaulės: Marija Želvienė ir Grace Vailukėnienė.

Po užkandžių turėjome kultūrinę dalį. Pirmiausia buvo pagerbtos Onos: Bartkienė, Brizgienė, Šadeikienė, Šostakienė, Šostakaitė ir Selenienė. Jos buvo suso-

dintos į kėdes, pavaišintos šampanu ir papuoštos gėlėmis. Tą ceremoniją atliko Sofija Vasiulienė, kurios antras vardas Ona, Julija Bliūdžiuvienė, Lidija Mingėlienė ir Feliksas Motuzas. Pranui Petravičiui grojant akordeonu sugiedota ilgiausių metų.

Karolis Balys padeklamavo rašytojais Balio Gražulio parašytą Onų istorinę apžvalgą. Ona, Onutė, kurioje buvo paminėtos Onos nuo šventosios iki pasmerktosios. Pabaigai sugiedota Lietuva brangi...

Istorikas Jonas Švoba paskaitė savo rašinį: Lietuviai, būkime lietuviais.

Kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas perskaitė Brazinskių prisiųstą padėkos laišką, kuriame jie dėkoja Detroito lietuviams už suteiktą jiems pagalbą.

Pranas Turūta paskaitė savo kūrinių "Tėvynėje". Malonus ir prie širdies kū-

rins. Ten pasakytas jo žodis kuteno širdį. Oi kaip malonu ir gražu prisiminti Lietuvą ir joje praleistas jaunystės dienas!

Išvykoje išdalinta 50 dovanų. Dovanų dalinimą pravedė Stefa Kaunelienė, Viktorija Norvilaitė ir Bronius Valiukėnas. Trokštančius aprūpino Stasys Bartkus, piniginius reikalus tvarkė Juozas Augaitis, o sese Lidija Mingėlienė aprūpino šaulių leidiniais — knygomis. Išvykoje turėjome ir retesnių svečių: Oną Laurinavičienę iš Australijos ir Dainavos stovyklos tarybos pirmininką Viktorą Dabušį.

Pranui Petravičiui akordeonu grojant ir Danutei Petronienei vadovaujant dainos skambėjo iki vėlyvo vakaro. Tai tikrai graži įspūdinga buvo St. Butkaus šaulių kuopos išvyka.

VASARINĖ IŠVYKA

ALT S-gos Detroito skyriaus vasarinė išvyka įvyksta rugpiūčio 7 d. Onos ir Česio Šadeikų sodyboje, 28975 Wellington Rd. Pradžia 12 val.

DEBATAI TELEVIZIJOJE

Liepos 17 d. 1 val. Televizijos 2 kanale buvo rodami Helsinkio konferencijos susitarimų vykdymo pasikabinimai. Dalyvavo satelitinį ir pavergtų tautų atstovai. Lietuvius atstovavo DLOC-ro pirmininkas adv. Rimas Sakis.

ELECTRICIAN

Applicant must have completed an approved apprenticeship program or have journeyman card or have min of 6 years experience in trade. Foundry background desirable but not necessary. Fringe benefits include, pension, vacation, insurance, cost of living, paid holidays. An equal opportunity employer.

EATON CORPORATION,
Foundry Division,
700 E. Huron,
Vassar, Mich. 48768

(25-31)

TOOL & DIE MAKERS

FULL AND PART TIME

Manufacturer of small automotive parts needs 2 journeymen tool and die makers (1 each shift). Must possess Journeyman's card or equivalent experience. Starting wage in excess of \$7.00 an hour.

WE GLADLY ACCEPT RETIREES.

APPLY:

F & E

Manufacturing Div.

3054 JOYCE ST.
FLINT, MICH. 48507

OR CONTACT IRA DOUBLIER
AT

313-743-8770

An Equal Opportunity Employer (26-30)

MASTER-CAST COMPANY

HOWELL, MICHIGAN

"Custom Die-Caster of Zinc and Aluminum"

has an opening for a

JOURNEYMAN MACHINIST

ALSO

SKILLED MAINTENANCE MAN

Wages commensurate with experience. Excellent fringes. Contact JACK HUGHES to arrange for interview.

517-546-9700

An Equal Opportunity Employer

(30-31)

TOOL MAKERS

MINIMUM OF 4 YEARS EXPERIENCE REQUIRED.

MACHINE REPAIR
TOOL and GAUGE
INSPECTORS

JOURNEYMAN ONLY

TOOL MAKING OR TOOL AND DIE BACKGROUND
REQUIRED.

APPLY EMPLOYMENT OFFICE
MONDAY THROUGH FRIDAY

DETROIT TANK PLANT

28251 VAN DYKE

WARREN, MICH. 48090

or call 313-497-1663

CHRYSLER
CORPORATION

An Equal Opportunity Employer

(25-31)

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriauceliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti steigia kasmetinę

EUGENIJAUS KRIAUCELIŪNO PREMIJĄ.

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. EUGENIJAUS KRIAUCELIŪNO 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu vadovavimu, ar jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvius ir Lietuvą vienerių metų bėgyje;

Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspauda);

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir šiaurės Amerikos Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriauceliūnų šeima;

4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriauceliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus; ir siunčiami: EUGENIJAUS KRIAUCELIŪNO PREMIJOS KOMISIJAI, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, Ill. 60464.

Santa Monica

LIETUVIŲ KLUBO GEGUŽINĖ

Jau ketvirtą vasarą, Santa Monikos Amerikos lietuvių klubas suruošia linksmą gegužinę p. M. Vaičiūnės gražiame sode S. Monikoje.

Oras birželio 26 d. pasitaisė ir vėl skaidrus, saulėtas ir šiltas. Klubo narių su jų svečiais bei jaunaisiais, susirinko apie 150. Maistas, kaip visuomet buvo skaniai paruoštas. Gegužinės metu P. Jasiukonis filmavo įvairias grupes, pavienius asmenys ir bendrus subuvimo veiksmus. Visus svečius išjudino ir pralinksmino K. Dargis, sumaniai praveddamas loteriją. Klubo pirmininkas A. Markevičius, kaip visuomet paaukojo visą dėžę šampano. Loterijos užbaigai buvo staigmena, paleistas iš varžytinių Rukhtienės iškeptas riešutinis tortas, gan ilgokai pasivaržius, kainai pakilus iki \$35, atiteko Č. Gedgaudiui.

Gegužinei įpusėjus, atsilankė ir iš Kanados viešnia, solistė G. Čapkauskienė, lydima G. Kazlauskos. Buvo labai malonu turėti ją savo tarpe.

Klubo valdyba nuoširdžiai dėkoja: P. Jasiukoniui už filmavimą ir muziką, ponioms prisidėjusioms prie maisto bei skanėstų kepiimo, gėrimų "vedėjui" S. Kvečiui, klubo nariams padėjusiems tvarkyti ir vežioti baldus, o to darbo buvo nemaža. Ypatinga padėka tenka sodo šeimininkei M. Vaičiūnei, kuri ir vėl leido pasinaudoti jos gražia sodyba. Taip pat dėkojame ir visiems svečiams atsilankiusiems toje vasaros šventėje. (eg)

REIKALINGAS PADIDINIS DARBININKAS AR 1 KLASĖS PRITYRĘS MAŠINISTAS

su 5 ar 10 metų patyrimu trumpalaikėj produkcijoje. Turi inokėti kaip paruošti darbą iš blue print su žema tolerancija. Išskirtinai geras atlyginimas, visi priedai ir pensijos planas.

SKAMBINTI AR RASYTI

OCEAN ETICS INC.

SINTSINK DRIVE EAST

PORT WASHINGTON, N. Y. 11050

An Equal Opportunity Employer (29-32)

TRUCK DRIVERS NEEDED

Major Trucking company needs qualified drivers. Must be at least 23 years old and must pass DOT physical. Must have 3 years verifiable semi-die-sel experience. We offer: Good pay, good benefits and full time work.

FOR INTERVIEW CONTACT

Ken Turner at (214) 299-5371

OUT OF TOWN CALL COLLECT (26-30)

Omahos lietuviai dalyvavę etniniame festivalyje: moterų dainininkių grupė ir lit. mokyklos mokiniai. R. Rackevičiūtės nuotr.

Koldūninė, cepelininė ar šašlikinė valgykla Vilniuje?

Kalba eina apie Vilniaus valgyklas. Šiai temai Vilniuj išėinas žurnalas "Švyturys" paskyrė keletą iliustruotų puslapių. Tai reiškia, visad kalbama apie tai, kas skauda! Daug vilniečių naudojasi valgyklų patarnavimu. Tema tokiems aktuali ir... skauda. Skaudi, nes vis ir vis valgyklų fronte properšos, nesklaidumai ir visokeriopos bėdos. Tik paklauskim!

Vilniuje veikia 20 restoranų, 18 valgyklų, 43 kavinės, 11 užkandinių. Pagal vienetų skaičiavimą, kiekvienai maitinimo vietai atitiktų 4 400 klientų! Prisiminus, kad kai kurios maitinimo vietos labai mažos, iki 25 kėdžių, tenka galvoti, kad viešas maitinimas yra tragiškoje padėtyje. Tai labiau pramoginio, ne praktinio pobūdžio dalykas. Didžioji dalis vilniečių privalo

maitintis namie. Viešo maitinimosi įstaigose tiesiog nėra progų maitintis, nėra vietų.

Vienok bolševikinio ūkio pretenzijos didokos. Įsikabinę į kokią nors puošnesnę valgyklą, apie ją prirašo daug eilučių. Tuo tarpu tai tik išimtis, nieko nereiškianti bendrame visokių trūkumų poveikyje.

Žurnalo bendradarbis Tadas Vitartas, gavęs apetitą gardžiai pasidžiaugti valgyklų patiekalais, kalba apie reikalą suskirstyti valgyklas ir kavinės rūšimis. Čia tau viena "koldūninė", kita bus "cepelininė", trečioji, kuri Gorkio ir Lenino gatvių sankryžoje bus ir "šašlikinė"!

Tokių delikatesų, tuo tarpu, nėra. Vilniaus restoranai asketiškai kuklūs. Net gi Maskvos "Pravda" priekaištavo, kad Vilniaus restoranuose "vien tik puodelis kavos ar stiklas vyno". Apie šašlikus užmiršk! Apie tai prisimena Tadas Vitartas ir bara, visų pirma Senamiesčio užieigas, už

"Pravdos" sugestijų nepaisymą. Vis, mat, botago kotą turi laikyti pati Maskva!

Vilniaus valgyklos veikia iki 8 val. vakare. Pietus duoda "tik 2 variantus". Dažnai jūsų neleidžia pietų, nors atėjote laiku. Restorano vietos "rezervuotos turistams". Tą dieną esate, kaip blogas mokinukas, "be pietų".

Šiaip, rašo korespondentas, valgyklos "nuobodžios", be specializacijos, jokio "asortimento". Vienu žodžiu, ką sugriebei, tą ir krimsk! Korespondentas pasigenda įvairumo ne tik tai valgyklos valgiaraštyje, bet ir vidaus įrengime. Tai esą, būtina kliento nuotakai. Pavyzdžiui, įrengė valgyklą, pavadino ją "Erfurtas", bet "ten nieko nemačiau vokiško". Vienok korespondentas giria valgyklas už tai, kad ten paduodama "kas turi būti šalta — gauni šalta, kas turi būti karšta — dažniausiai gauni bent šilta". Atseit, ledai paduodami šalti, o karšta kava atnešama ant staliuko šilto.

Mes gi pagirsime viešo maitinimo darbuotojus už lietuviškų vardų suteikimą, kad ir skurdaus valgiaraščio įstaigoms. Iš geresnių, net reprezentacinių vietų, kyšoja pavadinimai: "Dainava", "Žyrmūnai", "Lazdynai", "Žemaičių aludė", "Amatininkų", "Lokys", "Neringa", "Medininkų", "Palanga", "Gintaras", gal dar keli vardai. Bet visų įmonių Vilniuje apie šimtą. Ten jau siautėja numeracija. Ten jau nėra reprezentacijos! Ten ir klientas nebe žmogus, o nekenčiamas įsibrovėlis!

Vadinamoji "aptarnavimo kultūra", skundžiasi Tadas Vintartas, menka. Taip jis ir dėsto:

Mūsų oficialiems galime prikišti išdidumo maniją "Aptarnauju tave — darau tau malonę". Netgi aukščiausios klasės restoranuose vienas kitas atrieta tartum "nervų" kamuolys". Nebandyk tokio ko nors paklausti...

Būtų miela smaližiui korespondentui, jeigu kavinės susirūšiuotų į blyninę, koldūninę, cepelininę, šašlikinę... Deja, tai balsas šaukiančio tyruose. Ir jis priduria: "visos dar veikiančios visuomeninio maitinimo įmonės po 20 ar 21 valandos pavirsta tik poilsio ar paūžimo vietomis".

"Paūžimas" yra garantija išsikrapštyti iš deficito, suvesti galą su galu, "išpildyti ekonominį planą". Mat "penkmečio plane" nenumatomos darbo detalės, valgiaraščio gausumas, patarnavimo "kultūra", ir kitos

KAS BUVO? - KAS YRA? - KAS BUS?

AR GALIME NUMATYTI ATEITĮ

JURATĖ STATKUTĖ-DE ROSALES

Studentas numato, jog jis už kelių metų gaus diplomą. Gydytojas numato, jog vienas ligonis išgyys, o kito laukia mirtis. Mechanikas numato, jog motoras laikys tiek metų, o vėliau jį teks pakeisti kitu. Visų šių numatytų išsipildymo galimybės yra palyginti aukštos. Savaime aišku, kiekvieno atveju netikėti nauji elementai gali pasukti ateities ratą kita kryptimi: studentas gali būti priverstas mesti mokslą, sveikstantis ligonis gali turėti staigių komplikacijų, mirštantais gali rasti naują stebuklingą gydymą, motoras gali anksčiau laiko subyrėti, ir t.t. "Netikėto posūkio" galimybė visada egzistuoja, bet tokių atsitikimų procentinis kiekis yra žemas.

Norint sudaryti politinės padėties ateities projekciją tenka vadovautis panašiu dėsniu: pagrindiniai duomenys leidžia įspėti bendrą būsimų įvykių kryptį, tačiau spėjimus visada gali supainioti nenumatyti staigūs įvykiai. Kiek man teko pastebėti "staigių nenumatytų įvykių" galimybės yra labai žemos Azijoje, kur planavimai vystosi dešimtmečių ir šimtmečių projekcijomis, gana žemos Europoje, kur įvykiai vystosi beveik be žmogaus užgaidų intervencijos, logiško, išsirutuliavimo keliu, ir aukštos JAV užsienio politikoje, kur dažniau vyrauja politinė mada, o ne logiškas apskaičiavimas.

Tiesa, kartą pasirodžius Amerikoje naujai "madai", ateities projekcijos taipogi gali remtis mados analizavimu. Pav. 1973-iais metais, tuoj po Kissingerio paskyrimo JAV užsienio reikalų departamento sekretoriaus vietai, aptariau Dirvoje Kissingerio įvestą "realpolitikos" madą. Senieji Dirvos skaitytojai turėtų prisiminti, kad tuomet pabrėžiau sekančius punktus:

1. Kissingeris sakosi esąs realpolitik pasekėjas. 2. Realpolitik buvo Metternicho sukurta tikslu konsoli-

duoti anuometinės austrų imperijos ir jos sąjungininkų valdžią naujai užgrobtose žemėse. To pačiu tikslu realpolitikos dėsnius vėliau pritaikė Bismarkas Prūsijai. 3. Mūsų laikais teritorinės ekspansijos imperija yra Sovietų Sąjunga. 4. JAV yra ekonominės, o ne teritorinės ekspansijos imperija ir jai nei realpolitik, nei su ja susijęs užimtų teritorijų okupacijos konsolidavimas nėra reikalingas. 5. Prie kokios politinės katastrofos Kissingerio realpolitikos mada prives Jungtines Amerikos Valstybes? (žiūr. "Dirva", No. 77, 1973 m.).

Atsakymas į šį klausimą atėjo 1975-ais metais: Helsinkio konferencija iš tiesų konsolidavo sovietų valdžią užgrobtose žemėse ir nedavė mainais jokių apčiuopiamų kompensacijų Amerikai.

Tačiau kartais net Amerikoje įvykiai paklusta pasaulinio masto raidos srovei. Pav. tų pačių 1973-ųjų metų vidury, kai Watergate byla dar toli gražu nebuvo pilnai įsisiubavusi (Nixonas prieš keletą mėnesių buvo perrinktas su milžiniška balsų dauguma), ir kai Solženicynas tūnojo Rostropovičiaus dačoje laukdamas KGB pareigūnų planuoto (ir pranešto) atentato, pravedžiau Dirvoje sekančią samprotavimą: "...ateina laikas rimtai apsvaistinti, ar atominės eros svarbiausias įnašas į pasaulio politikos pasikeitimus ko gero nebus faktas, kad vidaus opozicija liko vienintelė politinė jėga, kuri nebijo atominių ginklų. Watergate Amerikoje ir Solženicynas Rusijoje yra du paraleliai reiškiniai. Nežiūrint labai didelių skirtumų, visgi abu reiškiniai yra vieno: nukreipti prieš valdžios vidaus kontrolės aparatūrą ir abu vienodai parodo, kokia bejėgė yra ta aparatūra, kai ji susiduria su vidaus spaudimais."

Praėjus šešiams mėnesiams po to, kai pasiūčiau Dirvai čia cituojamus žodžius, Solženicynas buvo išvežtas iš Rusijos ir paleistas Frankfurte. O po 11 mėnesių, kai pasiūčiau Dirvai čia cituojamus žodžius, Nixonas atsistatydino.

Nei vieno, nei kito įvykio juk negalėjau numatyti ar iš anksto aprašyti, tačiau jau tada buvo aišku, kad pasaulyje yra užsimezgusi tam tikra neišvengiama įvykių raida. Net tuo atveju, jei išimties keliu Nixonas nebūtų atsistatydinęs ir Solženicynas būtų buvęs įkalintas ir nužudytas, bendra pasaulinė raida vis tiek nebūtų sustojusi.

(ėd)

WANTED

EXPERIENCED OPERATORS

Heavy Steel Plate Brakes and Rolls Permanent 57 hour work week. No age limits. 69 year old Firm. Write HOUSTON BLOW PIPE & STEEL FLATE WORKS, Box 1692 Houston, Texas 77001. (20-29)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4 % — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2 % — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4 % — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2 % — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMAN BURŠTEIN

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601

Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

ORGANIZUOTUMO ŪGDYMAS

J. MIŠKINIS

Kiekviena organizacija per ilgesnį laiką įgyja visuomenėje tam tikrą vardą. Kaip ir atskiras žmogus, begyvendamas, nejučiomis sukuria išorėje neapčiuopiamą, bet viduje gerai nujaučiamą pasitikėjimą savimi, įgauna pasitikėjimo kitų žmonių tarpe, arba atvirkščiai — ima pats savimi nepasitikėti ir kiti juo nebetiki. Taip panašiai yra ir organizacijai. Per ilgesnį laiką tos organizacijos nariai, tiek ir pašalaičiai, susidaro apie organizaciją vienoki ar kitoki vaizdą ir nuomonę. O ta nuomonė yra labai reikšminga. Atskiros žmogaus gyvenime praradimas kitų pasitikėjimo, reiškia lyg gyvą galėjimą. Juk pasitikėjimas reiškiamas doriems, sąžiningiems žmonėms. Tas pat yra ir su organizacija.

Iš to, ką kiekvienas tuo reikalu gyvenimo praktikoje yra pastebėjęs, lengva suprasti kokios didelės reikšmės turi geras organizacijos vardas.

Neveikiam tautos individi kartais gali atrodyti, kad organizuotumas nereikalingas ar bent nebūtinas. Tačiau gyvenimas rodo ką kitą. Juk stiprus, drausmingas organizuotumas stiprina ir auklėja žmogų, o tuo pačiu brandina ir jo tautą.

Tėvynės meilės, tautos garbės ir laisvės — šių aukščiausių idealinių branginybių negalima paprastai semtis vien iš knygų, nes tai nėra žinios, bet jausmo dalykas. O visi jausmai, ypač patys kilniausi, kuriais yra reiškiamas tėvynės meilė, tautos garbė ir laisvė yra didesnė už materialinių pajėgumą. Šių dienų gyvenimo įvykiai aiškiai rodo, kad ir geriausias apsiginklavimas netenka savo reikšmės, jei tauta neparodo dvasiško pakilimo ir ryžtingumo.

Sakoma, kad iš gyvenimo mokomasi. Kiekviena tauta turi savo individualinius istorinius kelius, kuriais ji, savo nuovokos vedama ir aplinkybių verčiama amžiais žygiuoja į ateitį. Kaip

atskiras žmogus, taip ir tautos pačios yra savo likimo lėmėjos, savo dalios kūrėjos. Gyvenime mokamasi iš artimųjų pasisėkimų ir klaidų, ieškant tų pasisėkimų ar klaidų priežasčių. Pasisėkimų priežastis stengiamasi pakartoti, sudaryti sąlygas joms atskirti, o klaidų priežasčių kratomasi, vengiama, kad jos nepasirodytų, nepasikartotų arba nepasireikštų. Todėl, kas mato ir laikoma blogu organizacijoje, blogu savyje, blogu pas kitus, rūpinkimės, kad jo visai nebūtų, arba bent būtų kuo mažiau mūsųose.

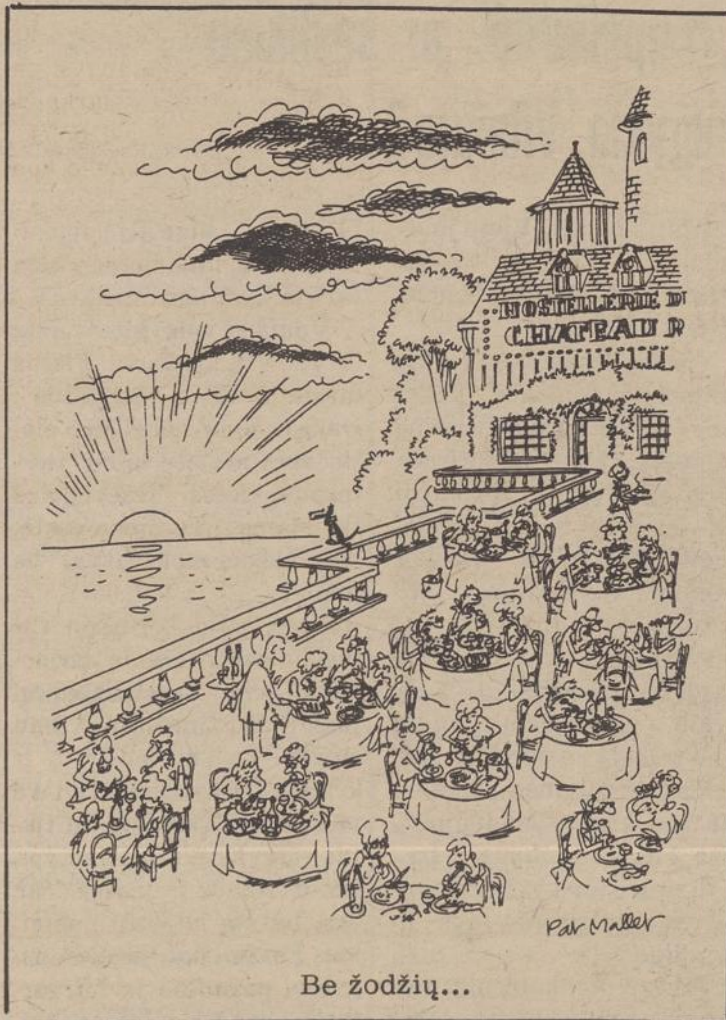
Nūdien didieji sako, kad materialinis ginklas yra svarus argumentas, bet moralinių dorybių jėga yra stipresnė už ginklus, nes juk ginklas tikrąją savo vertę įgauna tik aukštai moraliai pakilusio kovotojo rankose. Todėl ir sakoma — kas pats ginasi, tam ir kiti padeda.

Šiais neramais laikais mes turim pasireikšti visu savo kilnumu, vertingumu ir pasiruošimu. Bet reikia būti gerai organizuotiems. Ir kiek būsim tam moraliai pasiruošę, tiek pasirodysim ir materialiai stiprūs. Ne tik suaugę bei išsimokslinę organizuotai turi ruoštis prie Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, bet ir jaunoji karta.

Juk turi iš jauno vaiko bręsti sąmoningas lietuviai, Lietuvos laisvės kovotojai. Todėl verta, kad jis jau nuo mokyklos suolo, nuo jaunų dienų pradėtų labiau, sąmoningiau, energiščiau veikti ta kryptimi, kuria eina visa lietuvių tauta. Tačiau didžiausi jaunos kartos parengėjai yra tėvai, ypač motinos. Jei vyresnės kartos motinos įdiegė anuomet jaunąją kartą lietuvių kalbos, dainų, pasakų meilę ir tuo pačiu sukūrė lietuvių patriotą karį, kovotoją, tai tuo labiau šios kartos motinos turi įdiegti savo vaikams teisybės ir tiesos meilę. Juk Lietuvos tiesa yra labai aiški. Lietuvą okupantai bolševikai klasta pagrobė. Tačiau teisybė visados turi imti viršų. Prieš teisybės laimėjimo turi prisidėti ir jaunoji karta. Taigi tėvai turi mokėti sukelkti savo vaikuose tą pasiryžimą, lietuvių tautos troškimą dėl Lietuvos laisvės, kuris visuose mūsųose turi būti. Ne baimintis dėl ateities siekiamo tikslo, bet kuo rūpestingiausia turim ruoštis — senimas ir jaunimas. Toks yra gyvenamo laiko aukščiausias dėsnis!

Skaitykit ir platinkit

D I R V A

Be žodžių...

Dulkėmis apkloti "pirmūnų" vardai

AD. GABALIS

Gyvena ir tunka ok. Lietuvoje importuotas tranas, kurio vardas ir pavardė Anatolijus Piročkinas, o pareigų pavadinimas sovietiniai-biurokratiškai ilgas: Lietuvos KP Centro Komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus sektoriaus vedėjas.

Piročkino pareigos nesunkios. Kartu su Vladimiru Beriozovu jis redaguoja propagandinį laikraštuką lietuvių ir rusų kalbomis "Laikas ir įvykiai" ir važinėja po Lietuvą vis su tikslu "pričiupti" ir "patempti" niekadėjus, kurie nepakankamai efektyviai agituoja už sovietinę baudžiamąją bei tos baudžiamos prajovus.

Atskleidžiamame žurnaliuko dvidešimtajį numerį ir tuoj pat pamatome, kaip užia Piročkinas, pamatęs properšas agitacinėje kolūkių veikloje.

"Atvykome į švyturio kolūkį. Dviaukštė ūkio kontora stovi prie pat žvyrkelio, čia pat įrengta darbo pirmūnų lenta, ant kurios nuotraukų stiklų sėda dulkės, čia pat autobuso sustojimo aikštelė, žalia siena."

Piročkinas įžengia į kontorą, skuba į kolūkio pirminko kabinetą, ir čia pamato:

"B. Grigaliūno kabinete ant televizoriaus, už kurio kampe paslėptos ir kelios sulaužytos kėdės, saugomi lenktyniavimo nugalėtojų prizai. Iš mažo popieriaus lapelio sužinai, kam tas prizas paskirtas."

Tad tokia ir tokio "prizo" vertė! Taip juo ir didžiuojasi "prizininkas"! Susikrimtęs "propagandos ir agitacijos skyriaus sektoriaus vedėjas" staiga prisimena ne Leniną ar Marksą,

bet... rašytoją Antaną Čechovą!

"Čechovas yra pasakęs", porina Piročkinas, "žmoguje viskas turi būti gražu: ir drabužiai, ir veidas, ir siela, ir mintys..."

Ir, kuklindamasis, pasiūlo:

"Pirmūnams, mūsų nuomone, galima buvo rasti gražesnę vietą..."

Jis prapliumpa priekaištais: sienalaikraštis blogai tvarkomas, kodėl prizai slepiami, kolūkio garbės kny-

ga trunija be įrašų, stendas nuo žmonių akių paslėptas, etc. etc. Visa tirada biurokratiniai-bolševikinių priekaištų žmonėms, kurie vosne-vos pajėgia atsikvošėti nuo begalinių darbo valandų.

"Reikliau, operatyviau, konkrečiau..." kaip uodas zirzia Piročkinas kolūkio kontoroje. Ir visas tas šurmulys vyksta dėl, jo nuomone, nepakankamai ryškiai garbinamos darbo sistemos. Kai žmonės prakaituoja laukuose, keletas tranų turi gloriškuoti "pirmūnus" ir taip, kontoroje dykado-niaudami, gyventi iš pirmūnų darbo ir prakaito.

Nuvykęs į kitą kolūkį, Piročkinas randa kolūkio kontoroje daug agitacinio darbo tranų. Čia viskas bolševikiškai. Stendo lenta didesnė už pačią kontorą. "Pirmūnų" darbą seka kasdien ir agitacinėje lentoje pažymi, kiek tonų grūdų nuveikia kombainininkai, kiek arų suaria traktoristai. Didelės dirbančiųjų "pirmūnų" nuotraukos džiugintė džiugina Piročkiną.

Jis galvoja, kad darba iš apkrauti kolūkiečiai kasdien bėga prie kontoros, ieško stendo lentos davinių, kiek tas arba anas traktoristas suarė arų?

Tai viskas, aišku, tenka turėti darbo sąvaduose, bet kas sutiks, kad rimta ir dora, laikyti žmones kolūkio kontoroje daviniams bei nuotraukoms kaitalioti stendo lentose... Čia darbininkai paversti arkliai lenktynėse. Nežinia, ar nėra kolūkiečių buityje slaptų loterijų, statant rublių ant vieno ar kito smarkaus traktorininko?

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITAS ŠALIS

SIUNTINYS 1 1977

Labai gera eilutė medžiaga su įaudimu "All wool made in England"; crimpleno medžiaga moteriškam kostiumėliui; gėlėta nallono medžiaga suknelei; 1 vyriški nallono išėginiai marškiniai; 1 vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė; 2 poros vyriškų arba moteriškų nalloninių kojinių.

Šio siuntinio kaina su multu ir persiuntimo išlaidomis \$175.00.

Į šį siuntinį dar galima įdėti 5 m. medžiagos arba kitokių prekių iki 10 svarų svorio. Žemiau siūlome keletą populiariesnių dovanų.

Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	\$80.00
Jeans "Wrangler", vyriškos arba moteriškos	40.00
Nertinis, vyriškas arba moteriškas	27.00
Geresnis nertinis	32.00
Kojinės, vyriškos arba moteriškos, nallono	3.00
Tights	3.50
Vilnonė medžiaga suknelei	24.00
Crimpleno medžiaga suknelei	18.00
Crimpleno medžiaga moteriškam kostiumėliui	30.00
Nallono apatinis	10.00
Nallono marškiniai	11.00
Geresni marškiniai	15.00
Vilnonė skarelė	11.00
Lietsargis telescopic	12.00
Angliška vilnonė labai gera eilutė medžiaga	50.00
Geresnės rūšies medžiaga eilutei	60.00
Geresnės rūšies medžiaga eilutei	75.00

Sudarant visai naują siuntinį, dar reikia pridėti \$24.00 persiuntimo išlaidoms.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą ir kitas šalis.

BALTIC STORES LTD.

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT

TEL. 01 739 8734 ARBA 01 460 2592

MOLD MAKERS

FOR INJECTION MOLDS
ALL ROUND PERSON
TOP PAY, OVERTIME
EXCELLENT FRINGE BENEFITS
AIR COND. SHOP

Apply in Person

CONVEX MOLD

900 W. 14 Mile Road

Clawson, Mich. 48017

313-435-2161

(25-31)

RNS AND LPNS NEEDED

Modern accredited 72 bed rural Jach Hospital, RNS and LPNS needed in areas of ICU and Med-Surgical Units on 3-11 and 11-7 shifts. Salary negotiable. Opportunities available for CE. Only 120 miles from Houston and 90 miles from San Antonio, Tex. Apply call or write to:

DIRECTOR OF NURSES,

Cuero Community Hospital

YOAKUM HWY.

CUERO, TEXAS 77954

May call collect the following

number: 512-275-6191.

(26-30)

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

Už žmogiškąsias teises

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos viršelyje į dangų stiepiasi aukšti bažnyčių bokštai, katedrų kupolos, nors sienų nebesimato. Atrodo, kad tuos bokštus laiko nematoma dvasios ranka. Kur turėtų būti sienos, gulį sulaužyti kryžiai ir koplytelės. Viduriniame knygos pavadinimo viršelyje raizgosi aplink retęžį apsisivyniojęs erškėtis... Pažįstamos vietovės, lietuviški vardai ir pavardės — visa tai skamba, kaip neįtikėtina žiauri pasaka, kurios fonui autorius pasirinko kadaisė laisvą, laimingą ir linksmą Lietuvą.

Erškėčiai ir retežiai — tai šios dienos simbolika, stebint tą pačią žemę iš tolo, skaitant Kroniką, žinutes apie Sadūnaitę, Zdebskį ir kitus. Specialiame Kestono Kolegijos leidinyje, išleistame Kente, Anglijoje, pavadintame "Krikščionys kaliniai SSSR 1977 metais", randu Nijolės Sadūnaitės žavią nuotrauką, tokią, kokios mes paprastai nematome. Jos paskutiniuoju metu pas mus patekusi nuotrauka rodo išvargusią, iškančią, pagyvenusią moterį. Čia Nijolė Sadūnaitė jauna, žavi, panaši į Lietuvos laukų gėlę — mergina, kaip iš Vaičiūčio dainų. Jos trumpa istorija perduota keliomis eilutėmis — nuo arešto, baudžiamo kodekso straipsnio iki šiometinio vergų stovyklos antrašo Baraševe. Ir tose eilutėse, kaip miniatiūroje, glūdi tūkstančių lietuvių ir kitų tautų tikinčiųjų tragiškoji istorija.

Nijolė Sadūnaitė prieš areštą

Skaitymu mes nesitenkiname, kaip nesitenkinome Simo Kudirkos likimu. Todėl ir didysis lietuviškos nepalaužiamos dvasios įrodymas — stori Kronikos tomiai yra gyvas įrodymas, kad nei Helsinkio nutarimai, sovietiškos "konstitucijos" nieko bendro neturi su gyvenimo realybe. Raš-

O. Žilinskienė

tas įstatymo rėmuose sau — teroras ir vergija — sau.

Lietuviškoji visuomenė laisvame pasaulyje deda visas pastangas, kad kenčiančiųjų šauksmas būtų išgirstas. Tačiau kol atsivers sunkiai praveriamos didžiųjų pasaulio valdovų durys, konkreti pagalba yra būtina anapus kalinamiems padėti, jų fiziniams ir dvasinėms jėgoms palaikyti.

Tyliai, be propagandos ir reklamos jau beveik dešimtmetį Clevelande veikia Religinės šalpos Skyrius. 1967 metais čia apsilankęs kun. Kuzminskas bandė suorganizuoti religinės šalpos branduolį. 1968 metais Clevelande surengta Aukos ir Maldos Diena praėjo su dideliu pasisekimu. Po pamaldų naujoje parapijoje įvykusiame susirinkime prelatas Balkūnas, dramatiškai pristatęs šalpos reikalą, savo kalboje pabrėžė: "juo mes čia garsiau rėkiame, tuo jiems ten darosi lengviau".

Ypatingai šiltą žodį ir padėką Clevelando Religinės šalpos Komitetas reiškia ilgamečiui Religinės šalpos reikalų vedėjui kun. Stasiui Railai, kuris savo darbui buvo nepaprastai atsidavęs. Nuo pereinamųjų metų vasaros šias pareigas perėmė kun. Pugevičius, kurio darbus dar per anksti vertinti.

Pagaliau buvo sudarytas Religinės šalpos Komitetas, į kurį įėjo H. Stasas, Z. Obelenis, L. Keženius, I. Šušinskienė, O. Žilinskienė, A. Garka ir kun. K. Žemaitis. Ir po dešimties metų komiteto sudėtis mažai tėra pasikeitusi, tačiau jo techniško darbo jungą sėkmingai ir pasišventusiai neša Ona Žilinskienė, ilgametė litua-

nistinių mokyklų mokytoja ir Leonas Keženius. 1969 metais surengtas jų pastangomis Bruno Markaičio koncertas davė 300 dolerių pelno, o Baro-Vaznelio koncertas net 1300 dol. Tai rodo, kad galima pasiekti didelio pelno, jei atsiranda pasišventusių darbuotojų, kurie sugeba mažinti išlaidas.

Komitetas po kurio laiko atsisakė nuo viešų pobuvių rengimo, apsiribodamas aukų rinkimu per bažnyčias ir per paštą, išsiuntinėjant vokelius pagal O. Žilinskienės gražiai sutvarkytą kartoteką. Religinės šalpos Komiteto oficialūs globėjai Clevelande yra abiejų parapijų klebonai — kun. Gediminas Kijauskas ir kun. Balys Ivanauskas.

Ona Žilinskienė, savo vaišingų ir jaukių namų aplinkoje, pasidalino su manimi Religinės šalpos džiaugsmiais ir rūpesčiais. "Jurginėje mane prieš dešimt metų užkalbino, kad eičiau į talką religinei šalpai. Taip ir pasilikau iki šios dienos. Darbas reikalauja daug laiko, nes reikalinga vesti pastoviai tikslią kartoteką, atskaitomybę, adresuoti vokius, rašyti pakvitavimus, ir t.t." Tačiau jos maloniam veide šypsena neleidžia jos žodžiams skambėti, kaip skundui. "Nesu viena. Dirbame keliese. Ypatingai daug dirba Leonas Keženius. Kiti padeda su spaudos reikalais. Tačiau turime problemų. Dėl esamos padėties Lietuvoje, daug kas prašo neskelbti pavardžių, kai skelbiami aukotojų sąrašai"... Žinome, kad akyla enkavedisto akis seka mūsų spaudą, veda sąrašus, vartoja represijas.

L. Keženius

Religinės šalpos tikslas gali būti apibūdintas net trimis atskirais punktais. Pirmoje eilėje religinė šalpa rūpinasi informacija apie padėtį Lietuvoje, ir jos efektingu skleidimu laisvame pasaulyje. Religinės šalpos Centras Chicagoje atlieka didelį darbą, pastoviai išleisdamas Kroniką.

Toliau seka konkreti moralinė ir materialinė parama. Į minėtų leidinių skaičių įeina lietuvių ir anglų kalbomis išleista knyga "War against God in Lithuania", kurios virš 300 egzempliorių išplatino Clevelando amerikiečių tarpe a. a. advokatas Julius Smetona. Trečiuoju uždaviniu yra reikalingas įtikinti visuomenę religinės šalpos svarba. "Turiu pasakyti, kad daugiausia aukoja tie, kurie turi mažiausią pajamų. Jų tarpe pasižymi dosnumu pensininkai. Jaunesnioja karta nedaug teaukoja, o pasiturintys visiškai neatsiliepia, išskyrus mažas išimtis. Vienas trečdalis Clevelando aukų yra surenkamas per parapijas su klebonu paskatinimu ir leidimu. Kiti du trečdaliai gaunami paštu. Iš 450 vokelių su aukomis grįžta apie 250", pasakoja toliau O. Žilinskienė, vartydamas smulkiai užpildytas aukotojų kartotekos korteles. "Gaunu ir netikėtų aukų. Pasiskaitę mano adresą spaudoje, siunčia iš kitų JAV kraštų. Taip pat aukas siunčia clevelandiečiai, išsikėlę gyventi į Floridą. Jaučiu didelį džiaugsmą ir malonumą, todėl dažnokai parašau ir asmenišką padėką šalia pakvitavimo", sako ji.

BALFo ir Religinės šalpos veikla savo pobūdžiu yra panašios. Tačiau Religinės šalpa daugiau bazuojasi žmogaus teisių principu ir savo veiklą riboja pavergtos Lietuvos teritorija. Religinei šalpai skiriamos aukos yra atleistos nuo mokesčių.

Bandoma taupyti ir centai, todėl administracinių išlaidų yra visiškai minimumas — pašto išlaidoms padengti. Reiškia, kad aukotojų pinigai pasiekia savo tikslą. Turėjau stebėtis sužinojusi, kad Clevelando lietuviai Religinei šalpai per duos devyneris metus suaukojo net 25,000 dolerių. Šios vasaros vidury šių metų aukos siekia jau 3,000 dolerių.

Nežiūrint entuziazmo ir pasišventimo, komiteto narių tarpe jaučiamas nuovargis. Kaip ir visose mūsų kitose organizacijose, pasi-

gendama prieauglio ir pakaitalo. Bet aš tikiu, kad Religinės šalpos darbas bus tęsiamas, kad atsiras talcos, nes anapus geležinės uždangos, rizikuodami savo laisve ir gyvybe, mūsų broliai ir seserys rašo Kroniką. Jie laukia mūsų paramos. Jų tikėjimo ir vilties mes neturime teisės apvilti. Kai rudenop mūsų pašto dėžutės pasieks balti vokeliai su Onos Žilinskienės adresu, turėtume juos gražinti su auka, nors tai tik lašas jūroje. Bet gal ir tas lašas pajėgs kam nors nušluostyti ašarą ir palengvinti vergijos našlą. Bet gal svarbiausia yra tai, kad savo auka mes konkrečiai įrodysime ne tik žmogiškųjų teisių pripažinimą, bet tuo pačiu ir dalyvausime kovoje dėl jų.

ATEITININKŲ KONGRESO BANKETAS

Ateitininkų IX Kongresas Clevelande baigsis sekmadienį, rugsėjo mėn. 4 dieną b a n k e t u, kuris įvyks naujoje ukrainiečių katalikų bažnyčios St. Pokrova salėje 6812 Broadview Rd., Parma, Ohio.

Banketo pradžia 7 val. v.

Banketo programą atliks Clevelando mergaičių choras NERIJA, vadovaujamas Ritos Čyvaitės.

Po vaišių — pasilinksminimas. Gros R. Strimačio orkestras.

Bilietai kaina: 8 dol. moksleiviui, studentui, 12.50 dol. atstovams ir svečiams.

Prie vieno stalo bus 10 vietų. Pageidaujama, kam įmanoma, kad užsakymai būtų siunčiami pilnam stalui.

Bilietai į banketą galima rezervuoti iki rugpiūčio mėnesio 15 dienos sekančiu adresu: Kongreso Banketo Komisija, 6755 Parkgate Oval, Seven Hills, Ohio 44131. Tel. (216) 524-2357.

Kongreso Banketo Komisija

• Salamender batų krautuvėje, 2534 Lorain, šiuo metu vyksta vasarinių batų vyrams, moterims ir vaikams išpardavimas.

Gera proga nusipirkti pagintus geros rūšies batus.

PROJECT ENGINEER

Excellent Opportunities

With A Rapidly Growing Corporation

B. S. CHEMICAL ENGINEER

5 years minimum experience in chemical plant project. Engineering competent in Hydraulic computations, line siting, pump sizing and instrument specification.

FOR IMMEDIATE ATTENTION PLEASE APPLY: CAL OR SEND RESUME

URANIUM RECOVERY CORPORATION

STATE ROAD 640, P. O. BOX 765

MULBERRY, FLORIDA 33860

(813) 428-1457

An Equal Opportunity Employer M/F

(28-34)

GUARANTEED guardian memorials

Euclid MEMORIALS

455 East 200th Street • Euclid, Ohio • Phone: 481-5700

Monuments FOR MEMORY

Filatelijos kampelis

Nr.6

ANTANAS BERNOTAS

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Gegužės 20 d. — 13 centų lakūno Charles Lindbergh per Atlantą 50 metų perskridimo sukakčiai paminėti. Jis buvo pats pirmasis, perskridęs Atlantą iš New Yorko į Paryžių 1927 m. gegužės 20 d., ir tuo pradėjęs trans-atlantių skridimų erą.

2. Gegužės 21 d. — 13 c. Colorado valstijos 100 metų sukakčiai paminėti. Piešinys — kalnai ir gėlė.

3. Birželio 3 d. — 2.1 cento Non-Profit organizacijoms specialūs vokai.

4. Birželio 6 d. keturi po 13 centų pašto ženklai su skirtingais drugiais. Pašto ženklai spausdinti keturblokiškai.

5. Birželio 13 d. — 13 c. pašto ženklas Lafayette paminėti.

Marie Joseph Paul Yves Roch Gilbert du Motier, Marquis de Lafayette (1757 — 1834) gimė Chauvaniac, Auvergne, iš kilnios bajorų šeimos. Mokėsi Louis-le Grand kolegijoje Paryžiuje. Nuo 1771 m. iki 1776 m. tarnavo Prancūzijos kariuomenėje, gaudamas kapitono laipsnį. Susižavėjęs Amerikos revoliucija, 1777 m. atvyko į Ameriką ir specialiu kongreso nutarimu buvo priimtas į kariuomenę kaip general-majoras. Artimai bendravo su Washingtonu ir dalyvavo Brandyvine ir Monmouth mūšiuose, kur labai pasižymėjo. Kitais metais išvyko į Prancūziją, bet vėliau vėl grįžo Amerikon ir dalyvavo Yorktown mūšyje. Po to, jau Prancūzijoje dalyvavo kovose su austrais ir užėmė svarbias politines karines tarnybas.

★

SUOMIJA, "Europos CEPT" sąjungos proga, kaip ir kelios kitos Europos valstybės, išleido labai puikų 90 penų pašto ženklą,

la, kuriame parodytas jos šiaurės gamtovaizdis, su rudenėjančia gamta ir mėlynais ežerais. Neveltui Suomija yra vadinama "1000 ežerų šalimi". Suomija iki II Pasaulinio karo buvo nuoširdi ir patikima Lietuvos kaimynė.

★

V. VOKIETIJA (kaip ir keletas kitų kraštų) išleido 30 pfenigių pašto ženklą žymiausiam flamandų tapytojui Peter Paul Rubensui pagerbti, jo 400 metų gimimo proga.

Peter Paul Rubens (1777 — 1640) gimė Siegene, Westfalijoje. Jo tėvas buvo advokatas, bet pasimirė dar jam kūdikiu tebesant. Motina su mažais vaikais persikėlė į Antverpeną, kur Peter Paul ir gavo savo išsimokslinimą. Turėdamas didelį palinkimą tapybai, mokėsi pas žymiausius ano laiko dailininkus. 1600 m. išvyko Italijon, kur įvairiose vietose praleido net 8 metus studijuodamas meną ir tapybą ir sukūrė daugelį savo vertingų kūrinių. Sugrįžęs Olandijon, kelis metus karalienės Izabelės buvo siuntinėjamas kaip diplomatas į Briuselį, Paryžių, Londoną ir Madridą. Jo talentui visi didikai atidarė vartus. Apie 1611 m. Rubensas pats vienas nebegalėjo apsidirbti ir priėmė per 100 mokinių, kurių daugelis pasidarė garsūs tapytojai ir raižytojai. Žinoma, kad jis pats savo ranka yra nutapęs nemažiau kaip 600 kūrinių, kita tiek jo mokiniai. Mirė ir palaidotas Antverpeno šv. Jokūbo bažnyčioje. Ir su Lietuva Rubensas yra turėjęs ryšių: yra nutapęs karalių Vazų portretus, poeto Šarbievijaus knyga, spausdintai Antverpene, padaręs raižinių, o Čiurlionio galerijoje Kaune yra jo trys paveikslai — "Nukryžiuojamas", "Kentauras ir nimfos" ir jo mokyklos "Prisikėlimas".

EXPERIENCED FIXERS WANTED

Large diameter knitting machine mechanics needed. Plenty of overtime, excellent fringe benefits, steady work assured. Double knitt background a definite asset.

CONTACT ED. HERRING
AMTEX, INC.

P. O. BOX 1475
CLEVELAND, Tenn. 37311
615-479-5491

(23-29)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• RUGSĖJO 1-4 D.D. Ateitininkų IX kongresas Clevelande.

• RUGSĖJO 10 D. Tautos Šventės minėjimas. Rengia LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

• RUGSĖJO 11 D. Šiluvos Marijos metinė šventė šv. Jurgio lietuvių parapijoje.

• RUGSĖJO 24 D. Antro kaimo spektaklis. Rengia Lithuanian Civic Club.

• SPALIO 1 D. Lietuvių Klubo premijos 1000 dol. įteikimo balius.

• SPALIO 15 D. abiturientų pristatymo balius. Rengia LB Ohio apyg. valdyba.

• SPALIO 15 D. Hamiltono šaulių teatro vaidinimas Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Rengia Žalgirio šaulių kuopa.

• SPALIO 22-23 D. Baltuonio kūrinių paroda Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Rengia Korp! Giedra.

• LAPKRIČIO 12-13 D. Lietuvių Dienos Clevelande. Ruošia LB Clevelando Apylinkė.

• LAPKRIČIO 19 D. kariuomenės šventės minėjimas Lietuvių Namų viršutinėje salėje. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius.

• LAPKRIČIO 24 D. Kristaus Karaliaus Šventės minėjimas DMNP parapijoje.

1978 M.

• BALANDŽIO 8 D. Grandinėlei 25 metai: sukaustuvinis pokylis, muzika, šokiai Slovėnų salėje.

• Lietuvių grožio saliošas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4140.

• Dirvą galima gauti nusipirkti antradieniais vakare 8 val. ir Patria krautuvių salėje 185 St.

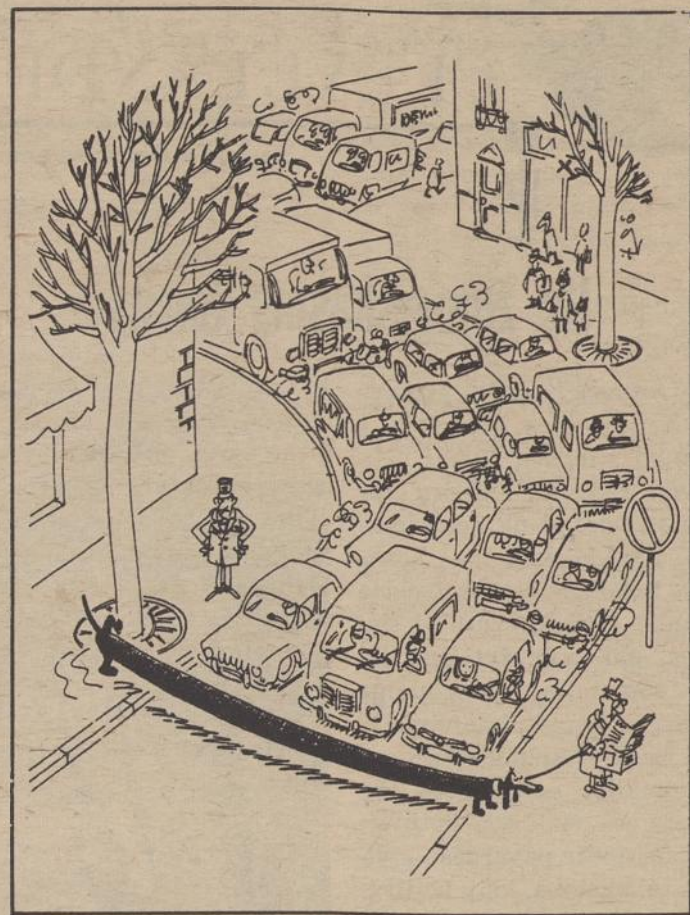
• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

EXPERIENCED TEXTILE MACHINE OPERATORS Wanted for North Bergen, N. J. Must be willing to train in Passaic, N. J. Good salary & union benefits. Language no barrier.
HIGH VACUUM TECHNOLOGY
180 Dayton Ave.
Passaic, N. J. 07055
201-472-9793

(26-32)

Be žodžių...

REIKALINGA VALYTOJA MOTERIS

Dienos metu nuo 7:30a. m. iki 4:30 p. m. nuo pirmadienio iki penktadienio, priedu pusę dienos šeštadienį. Su retkariniais viršvalandžiais. Aukštas valandinis atlyginimas. Geri priedai, įskaitant kafeteriją ir parkinimą. Kreiptis asmeniškai tarp 10 a. m. ir 2 p. m.
WORK WEAR CORP.
1768 EAST 25 STREET
(South of Payne Ave.)
CLEVELAND, OHIO
E.O.E. (27-29)

Forge Shop
New shop in Claremore, Oklahoma REQUIRES:
HAMMER OPERATORS
Board experience preferred
For 1st and 2nd Shift.
Steady work, and fringe benefits.
Apply call or write to: General Mgr.
KYLE FORGE CO.
1400 INDUSTRIAL BLVD.
CLAREMORE, OKLAHOMA 74017
918-341-4663 (27-40)

WANTED

1st Class Skilled
DE Vlieg BORING MILL OPERATORS
G & L BORING MILL OPERATORS
VERTICAL BORING MILL OPERATORS

Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Second shift 3:30 p. m. to 12 midnight. All fringe benefits with night shift differential.

INDEPENDENT MACHINE CO.

Div. of Penn Crusher Corp.
607 MUNROE FALLS AVE.
CUYAHOGA FALLS, OHIO
216-923-5254 (28-30)

WANTED 1st CLASS MAINTENANCE MECHANICS WITH LIFT TRUCK EXPERIENCE ALSO JOURNEYMEN MILLWRIGHTS

Experienced in general industrial plant maintenance and repair of equipment. Good hourly rate WITH PLENTY OF OVERTIME. Fully paid hospitalization, plus other benefits.
APPLY IN PERSON
Between 7 a. m. and 2 p. m.
ALUMINUM SMELTING & REFINING CO.
5463 DUNHAM RD.
MAPLE HEIGHTS, OHIO (21-30)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP for progressive 56 bed acute care J.C.A.H. accredited hospitals needs
Chief Medical Technologist seeking a dynamic individual to head laboratory. Salary commensurate with experience ability. Also

Registered Nurses — General Duty

3-11 & 11-7 Shift. Good starting salary plus shift differential. Excellent fringe benefits. Apply call or write to: ADMINISTRATOR
Franklin Parish Hospital
P. O. BOX 392
WINNSBORO, LA. 71295
318-435-9411 (28-45)

INSPECTOR

LINE OR FINAL

MUST HAVE MACHINE TOOL EXPERIENCE.

EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER.

GENERAL TOOL COMPANY

Landy Lane, Reading, Ohio
(25-31)

WANTED

WOODWORKERS

FOREMEN-SUPERVISORS

Also machine set-up, machine feeders, off-bearers, operators, sawyers saw-filers etc. for xpanding dimension plant at Vicksburg, Mississippi.

WRITE TO:

ANDERSON-TULLY CO.

ATT. MR. L. G. HATAWAY

P. O. Box 28

Memphis, Tenn. 38101

(22-31)

1st Class Skilled

MACHINISTS

MILLING HANDS

AND

LATHE HANDS (ENGINE)

Must have job shop experience, and be able to set up work from blue prints and close tolerance. Steady work for qualified men and all fringe benefits.

PEERLESS INSTRUMENT CO., INC.

90-15 CORONA AVE.

ELMHURST, N. Y. 11373

An Equal Opportunity Employer (27-31)

MAINTENANCE MAN

Applicant must have completed an approved apprenticeship program or have journeyman card or have minimum 6 years experience in trade. Foundry background desirable but not necessary. Fringe benefits include pension, vacation, insurance, cost of living, paid holidays.

An Equal Opportunity Employer

EATON CORPORATION,

Foundry Division,

700 E. Huron,

Vassar, Mich. 48768 (25-31)

JOURNEY

MOLD MAKERS

Must be experienced in plastic injection & compression molds. Immediate openings with a well established company where you can create a future limited only by your own ambition. Apply call or write

MODERN TOOLS

Div. of Libbey Owens Ford Co.

2012 Fairfax Rd.

Greensboro, N. C. 27407

919-292-1015 (27-30)

CLEVELANDE ir apylinkėse

JONO IR NELĖS MOCKŲ IŠLEISTUVĖS

Žymūs Clevelando lietuvių organizacijų veikėjai ponai J. ir N. Mockai nuolatiniam apsigyvenimui išvyksta į Kaliforniją, kur yra įsikūrę jų dukros ir kiti giminės. J. Mockus išėjo į pensiją iš General Motor Company.

ALT S-gos Clevelando skyriaus valdyba ta proga š. m. rugpiūčio 6 d., šeštadienį, 5 val. p. p. Lietuvių namų Čiurlionio patalpose ruošia jiems išleistuves.

J. Mockus Tautinės Sąjungos skyriui yra daug pasidarbavęs kaip skyriaus ilgametis pirmininkas. Jis glaudžiai bendradarbiaudamas su kitais valdybos nariais, sėkmingai pravedavo Dirvos paramai ruošiamus parengimus. Taipgi, buvo nuolatinis atstovas mūsų skyriaus Tautinės Sąjungos Seimuose.

Skyriaus valdyba kviečia skyriaus narius, bičiulius ir pažįstamus gausiai išleistiuvėse dalyvauti.

ALT S-gos Skyriaus Valdyba

• ALT S-gos Clevelando skyriaus valdyba, pasitraukus dėl išvykimo į Kaliforniją.

niją J. Mockui iš pirmininko pareigų, pareigom pasiskirstė sekančiai: Kazimieras Karalis — pirmininkas-sekretorius, Stasys Astauskas — vicepirmininkas, Vytautas Stuogys — išdininkas, Eugenija Maslauskienė — parengimų vadovė ir Algis Matulionis — valdybos narys, pakviestas iš valdybos kandidatu.

Pirm. K. Karaliaus adresas: 2208 Grandview Ave., Cleveland, Ohio 44106. Tel. 229-2419.

NAUJA CLEVELANDO RAMOVĖNŲ VALDYBA

Vienerių metų kadencijos nepabaigusi senoji valdyba, kurios narių dalis buvo išrinkta į LKVS Ramovės centro valdybą, užleido vietą naujai skyriaus valdybai. Susirinkime liepos 23 d. į naują skyriaus valdybą išrinkti ir pareigomis pasiskirstė: V. Stuogis pirmininkas, V. Sakas vicepirmininkas, Ign. Stankevičius sekretorius, Pr. Mainelis išdininkas, V. Skirpstas parengimų vadovas. Susirinkime buvo pareikšta padėka buvusiąjai valdybai už sėkmingą veiklą. Naujosios valdybos rūpesčių ir darbų eilėje: žurnalo "Kario" pa-

rėmimas (tam tikslui su-ruošiant gegužinę ar pobūvį), Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas, Ramovėnų choro plokštelės platinimas ir eilė kitų reikalų.

ATSIŠVEIKINTA SU RAMOVĖNŲ CHORU NARIU A. A. VINCŲ JUODŽIU

Sunkios vėžio ligos pakirstas mirė uolus Ramovėnų choro narys tenoras Vincas Juodis. Liepos 22 d. D. Jakubs laidotuvių namuose velioniui tartas paskutinis sudiev. Ant. Jonaitis kalbėjo ramovėnų vardu, Br. Gražulis LB Clevelando apylinkės vardu apibūdino velionį kaip pareigingą bendruomenės narį, uoliai talkinujį socialio skyriaus darbuose. V. Mariūnas atsisveikino pensininkų klubo vardu ir paskaitė trumpą V. Juodžio gyvenimo aprašymą. Jul. Kazėnas atsisveikino Ramovėnų choro vardu. Maldas paskaitė šv. Jurgio parapijos klebonas kun. B. Ivanauskas. Ramovėnų choras pagiedojo dvi giesmes.

BY OWNERS

Indian Hills Georgian Colonial, three bedrooms, large living room with fireplace, picture window overlooking back wooded lot, formal dining room. Mutch kitchen with dinette. Two car attached garage. Upper 60's. Call 481-3213.

Kęstutis Civinskas ir Ingrida Šamatauskaitė sukūrė lietuvišką šeimą š. m. birželio 25 d. Clevelande. V. Bacevičiaus nuotr.

• Gerardas Juškėnas pateko į Photographic Society of America Who's Who in color slides sąrašus. Taip pat liepos mėn. gavo iš PSA pranešimą, kad jam pripažinta žvaigždė (PSA Star Ratings) už skaidres priimtas JAV ir tarptautinėse parodose.

• L. K. V. S. "Ramovė" rengia gegužinę, žurnalui Karys paremti rugpiūčio 21 d. 2 val. p. p. Lietuvių namuose, apatinėje salėje. Skyriaus valdyba visus maloniai kviečia atsilankyti.

• N. Braziulienė, po sėkmingos operacijos sveiksta dr. Martaus priežiūroje ir šią savaitę grįžta iš ligoninės į namus.

P A D Ė K A

ALT S-gos Clevelando skyriaus valdyba dėkoja J. Mockui už paaugotus skyriui \$50, jo išvykimo į Kaliforniją proga.

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti.

DRAUDIMAS

Jums ir Jūsų Šeimai

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS
28801 Lake Shore Boulevard
Willowick, Ohio 44094
Off. 943-1202 Res. 731-1078

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.
MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-
doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

RUOŠIAMAS "NAUJOSIOS VILTIES" ŽURNALO NAUJAS NUMERIS

Išrinkus naują ALT S-gos valdybą, žurnalo "Naujoji Viltis" Leidėjų Tarybos sudėtis pasikeitė ir dabar ją

sudaro: Jonas Jurkūnas ir Bronius Kasakaitis — Korp! Neo-Lithuania atstovai, Mečys Valiukėnas ir Teodoras Blinstrubas — ALT S-gos atstovai. Tarybos pirmininkas — Teodoras Blinstrubas.

Redakcinė Kolegija pasi-

A. A.

MAGDALENAI KATILIENEI

Lietuvoje mirus, dr. KAZIMIERUI ir ALDONAI KATILIAMS reiškiamo gilią užuojautą

Elena, Kazimieras ir Kęstutis
P o c i a i

A. A.

DR. EDVARDUI MEKIUI

mirus, jo žmonai, dukteriai NIJOLEI ir žentui ROMUALDUI KAŠUBAMS i ranūkėms nuoširdžią užuojautą reiškia

Brigita ir Algirdas
N a s v y č i a i

Mylimam tėveliui

A. A.

JUOZUI AŠMAN'TUI

mirus Lietuvoje, jo dukrai Jievutei KASNIŪNIENEI su šeima ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

Stefanija Rudokienė
Juozas Jurevičius

A. A.

MAGDALENAI MOTIEJŪNIENEI

mirus, nuliūdime palikusiems vyrui POVLUI, sūnums GYČIUI, MINDAUGUI, VAIDIEVUČIUI, ALGIUI, jų šeimoms bei kitiems giminėms, reiškiau gilią užuojautą ir kartu liūdžiu

Petras Milašius

A. A.

MAGDALENAI MOTIEJŪNIENEI

mirus, vyrui POVLUI MOTIEJŪNUI ir sūnums GYČIUI, MINDAUGUI, VAIDIEVUČIUI ir ALGIUI giliausią užuojautą reiškia

LAIMA JUOYTĖ-McGAHEY

lieka ta pati: dr. Jonas Balys (pirm.), Aleksas Laikūnas ir dr. Bronius Nemickas. Kadangi vyr. red. dr. Jonas Balys dabar yra labai užsiėmęs savo naujos tautosakos knygos leidimu, tai žurnalo sekantį 10-įjį Nr. suredaguos Aleksas Laikūnas. Todėl žurnalo bendradarbiai yra prašomi savo straipsnius siųsti redaktoriui A. Laikūnui šiuo adresu: 935 Beverly Rd., Cleveland Heights, Ohio 44121. Tel. (216) 382-9851. Žurnalo administracijos adresą pasilieka tas pats. Naujas numeris numatomas išleisti šių metų gale.

• Adolfo Švažo, ALT Sąjungos Chicagos skyriaus pirmininko, 70 m. sukaktuvių proga suruošto pobūvio likutį — 35 dol., sukaktuviniui pageidaujant, T. Blinstrubas atsiuntė Dirvai, sakydamas, kad tegu ir Dirvai tenka buvusių vaišių pyrago gabalėlis...

Ačiū už auką.

• Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga, dėkodama už paramą rengiant sąjungos suvažiavimą Clevelande, per sąjungos sekretorių-iždininką dr. Juozą Šontą atsiuntė Dirvai paremti auką 50 dol.

Už paramą nuoširdžiai dėkojame.

• Elena ir Viktoras Vilkutaičiai, gyv. Hackenheim, Vokietijoje, įstojo į Vilties draugiją su šimto dolerių įnašu, tuo noredami sustiprinti Dirvos leidimą. Ačiū.

• Stepono ir Valentinos Minkų seniausia radijo programa Bostone rugpiučio 14 d. Romuvos parke, 71 Claremont Ave., Brocktone, rengia gegužinę. Bus gražuolės, geriausių šokėjų rinkimai ir loterija. Visi kviečiami atsilankyti. Autobusas nuo Bostono Lietuvių Piliečių Klubu išeis 1:30 v. p. p. Autobuso bilietas — \$2.50. Įžanga į gegužinę — \$1.50, vaikams — 75 c.

ATLANTO RAJONO VASAROS STOVYKLA — "PUNKUKAS"

Šių metų LSS Atlanto Rajono skautų-skaucų vasaros stovykla, vardu PUNKUKAS, įvyks rugpiučio mėn. 20-28 dienomis, Resolute Scout Reservation, Bolton, Mass. Kurie pernai dalyvavote rajono stovykloje Resolute, žinote kokia puiki vieta su gražiu ežeru ir pušynais laukia mus ir šiais metais. Stovykla tęsis 9 dienas tad bus progos kartu paskautauti ir geriau vienas su kitu susipažinti. Stovyklos mokestis yra \$55.00. Registruotis pas vienietį vadovus arba prisijunčiant \$10.00 registracijos mokestį sekančiu adresu: A. Glodas, 15 Ayrshire Road, Worcester, Mass. 01604. Bendros stovyklos viršininkas v. s. P. Molis.

• Prano Čepėno "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" pirmasis tomas dėsto lietuvių tautos atgimimą iki Pirmojo pasaulinio karo 1914 m. Jau parašytas ir rengiamas spausdinti šios istorijos II tomas, kuris dėstys istoriją iki 1920 m. Trečiajam tomui surinkta gausi istorinė medžiaga ir jame bus nušviesti Lietuvos nepriklausomybės metai.

Pirmasis tomas gaunamas knygynuose ir leidėjo adresu: J. Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160. Knygos 560 psl., kaina \$15.00.

Los Angeles

TARĖSI LIETUVIAI TEISININKAI

Liepos mėn. 10 d. p.p. Kairių namuose, pirmą kartą Los Angeles lietuviai advokatai, turintieji teisę ir praktikuojantieji, susirinko, tikslu pasitarti, kaip jie galėtų padėti lietuviams teisės iškilusiuose klausimuose. Posėdyje dalyvavo: advokatai George Gliaudys, Charles Kairys, Nijolė Trečiokienė ir Tomas Mažeika. Grupei vadovauti sutiko advokatas George Gliaudys, o advokatė Nijolė Trečiokienė sutiko būti advokatė, į kurią suinteresuotieji lietuviai galėtų kreiptis ir gauti patarimo arba susitarti dėl vedimo bylos, o jei reikėtų tai ir patarpininkautų gauti kitą advokatą. Jos tel. (213) 395-3398. Pirmos 30 minučių veltui.

Diskusijose buvo ieškota kelių, kaip galima būtų lietuviams padėti: testamentu, nuosavybės, nuosimčių ir kitais atvejais. Numatoma šiais klausimais rengti paskaitas.

Jei kiti advokatai, gyvenantieji pietų Kalifornijoje domėtusi ir norėtų prisidėti ar turėtų pasiūlymų prašome kreiptis į adv. George Gliaudys, 4704 Eagle Rock Blvd., Los Angeles, Calif. 90041.

VEŽA Į CHICAGĄ "PALIKIMĄ"...

Los Angeles Dramos Sambūris, Toronto Dramos festivalyje laimėjęs 3 pirmasias premijas: režisūros — rež. D. Mackialienė, dekoracijų — dail. A. žaliūnas, geriausio aktoriaus — S. Matas, intensyviai ruošiasi gastrolėms į Chicagą, kur statys premijuotą B. Pūkelevičiūtės dramą "Palikimas". Ši drama turėjo savo premjerą Los Angeles mieste, kuri praėjo dideliu pasisekimu, vėliau Toronte buvo suvaidinta 2 kartus, abu kartu salė buvo pilna žiūrovų. Dabar Chicago turės progos pamatyti įdomią dramą, gerą režisūrą ir vaidybą.

Sambūris liepos 7 d. išsirinko naują valdybą: pirm. E. Dovydaitytė, nariai: V. Irlikienė, B. Mackiala, J. Raibys ir R. Žukas. (V. Irl.)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

P A D Ė K A

Keturius metus besikartojančių širdies priepuolių išvarginta ir iškankinta širdelė, š. m. liepos 18 d. rytą paskutinio priepuolio nebeišlaikė, užmigdė amžinam miegui mūsų brangiąją žmonelę ir motinėlą

MAGDALENĄ MOTIEJŪNIENĘ.

Palaidota š. m. liepos mėnesio 21 d., Clevelande, Ohio, Visų Sielų kapinėse.

Šia proga norime visiems padėkoti taip gausiai lankiusiems koplyčioje ir dalyvavusiems laidotuvėse, tuo pačiu dalinantis mūsų skausmu šioje liūdesio valandoje.

Ačiū visiems už maldas, užuojautas žodžiu, raštu ir gėles. Ačiū gerb. klebonui kun. KIJASKUI už maldas koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse. Gili padėka gerb. p. Rytui BABICKUI, vadovavusiam chorui ir labai jautriai pagiedojusiam. Ačiū mūsų gerb. solistei Irenai GRIGALIŪNAITEI. Tariausiems atsisveikinimo žodį gerbiame: p. Zenonui DUČMANUI, Lietuvių Bendruomenės pirm. p. Jurgiui MALSKIUI, šaulių kuopos moterų vadovei p. Onai MIKULSKIENEI, pensininkų vardu p. Viktorui MARIŪNUI, Čiurlionio Ansamblio vardu p. V. PLEČKAIČIUI, vyrų okteto vardu p. R. BUTKUI, sporto klubo "Žaibas" vardu p. Juozui KIJASKUI ir visiems prisidėjusiems prie mūsų Brangiosios paskutinės kelionės palydėjimo.

Dar kartą visiems nuoširdus Motiejūnų šeimos ačiū.

Nuliūdę:

VYRAS POVILAS MOTIEJŪNAS,
SŪNŪS GYTIS, MINDAUGAS,
VAIDIEVUTIS, ALGIMANTAS IR JŲ
ŠEIMOS, KURIŲ TARPE, VELIONĖS
DEŠIMTS ANŪKĖLIŲ.

P A D Ė K A

Mano mylimam dėdei

VINCUI JUODŽIUI

mirus, nuoširdžią padėką reiškiau p. Daliai Kasiulaitienei ir p. Žvaigždutei Motiejūnienei, prisidėjusioms jo ligos metu slaugymo darbuose ir laidovių apeigose

Nuliūdusi LAIMA JUODYTĖ-McGAHEY